Azg Ազգ

11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2012 ՇԱԲԱԹ 2(4854)

ISSN: 1829-1651

Միսիկական 2012-ը

ՄԱԲԵԼՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

2012 թվականի հանդեպ բավական միսիկա է կուտակվել: Ընդ որում՝ այդ միսիկան կուտակվել է ոչ այնքան փաստական նյութի դրդմամբ, որքան մարդկային մտքի սուբյեկտիվ վայրիվերումների արդյունքում: Մայաների օրացույցի վերջի, աշխարհի վերջի, Իրանի դեմ հնարավոր պատերազմի մասին խոսակցությունների սնուցումը տարբեր արդյունաբերական եւ գեոպոլիտիկ նպատակներով մարդկանց մեջ բավական բացասական էմոցիաներ եւ բացասական էներգիա են կուտակել 2012-ի հանդեպ, մինչդեռ մտացածին իրավիճակները կարող են շատ նյութական արդյունք ունենալ, քանի որ խոսքի ու հնչյունի շնորհիվ կուտակված արդեն նյութական էներգիան անպայման կփորձի բոլոր դեպքերում ելք գտնել: Հետաքրքրական է, որ հենց այսպիսի միսիկ տարում հատկապես մեր տարածաշրջանում շահեր ունեցող երկրներում (եւ Հայաստանում) պետք է ընտրություններ տեղի ունենան, իսկ ընտրություններն, այսպես թե այնպես բացասական իմպուլսներ են

պարունակում, ու մանավանդ՝ երբ այդ բացասական էներգիան ուղղորդվում է անհարկավոր ուղղությամբ: Համենայն դեպս՝ Ռուսաստանի Պետդումայի ընտրություններից հետո սկսված բողոքի ալիքը, որն արդեն հասցեագրվել է 2012-ի մարտին տեղի ունենալիք նախագահական ընտրություններին, դրա վառ ապացույցն է, ու անգամ Ռուս ուղղափառ եկեղեցու առաջնորդ Կիրիլի հետամանորյա խոսքում մտահոգություն է հայտնվել այդ բողոքների առումով: Ագրեսիվ հայտարարությունները Իրանի հանդեպ (Հայաստանի համար խիստ բացասական անդրադարձով), ըստ մեր քաղաքագետ Ալեքսանդր Իսկանդարյանի, ԱՄՆ-ը հազիվ թե իրականություն դարձնի այս տարի տեղի ունեցալիք ԱՄՆ-ի նախագահական ընտրություններից առաջ, այնպես որ 2011-ից փոխանցված ողջ բացասական էներգիան այս երկրում էլ կպարզվի հենց նոյեմբերին կայանալիք նախագահական ընտրությունների շրջանում՝ 2012-ի եզրափակիչ ակորդ որպես ողջ աշխարհում անդրադարձով: Բոլոր դեպքերում՝ աշխարհում կուտակված բացասական լիցքերը բոլոր արժանահիշատակ իրադարձությունների տեսքով գալու-հիվելու են նաեւ Հայաստանին՝ մեզ եւս բաժին հասցնելով 2012-ի միսիկայից:

Բայց կենտրոնանանք այն մի քանի շեշտադրումների վրա, որ տեղի ունեցան քաղաքական շարժընթացում մեր թերթի լույս չընտեսնելու պահից ի վեր՝ նախաամանորյա մի քանի օրերին, եւ որոնցով այսօր էլ զբաղվում են ամանորյա ուտուշ-խմուշից ծուլորեն զարթնող մեր քաղաքականները:

Տես էջ 2

Սարկոզիի քայլերի թուրքական, եվրոխորհրդարանական եւ սլովակյան արձագանքները

Ֆրանսիայի Սենատում Ցեղասպանության հերքումը իրականացնող օրինագծի քննարկման եւ քվեարկության ժամկետի մոտենալուն զուգընթաց դեմ ու կողմ հայտարարությունները հնչում են ոչ միայն թուրքական իրականության համակիրների, այլեւ տարբեր կառույցների ու մակարդակների մասնագետների կողմից: Ֆրանսիական իրականության համար առավել մեծ դերակատարության հավակնություն ունեցող այս օրինագծին նաեւ արտաքին նշանակություն է բաժին ընկել, ինչը, տվյալ պարագայում, համընկնում է հայկական շահերի հետ կամ առնվազն այն մոտեցումների, որոնց հավատարիմ է սփյուռքը:

Թուրքական կայքէջերը մտահոգության նոր ալիք են բարձրացրել՝ կազմված ֆրանսիական խորհրդարանից տարածված այն տեղեկության հետ, թե օրինագիծը Սենատի օրակարգ կներկայացվի արդեն հունվարի 23-ին, եւ, ինչպես «Ազգը» տեղեկացրել էր, քննարկվելու հավանականություն ունի հունվարի 23-24-ի ընթացքում:

45 հզ. եվրո եւ մեկ տարվա ազատազրկում նախատեսող օրինագծի նման այլ օրենսդրական փաստաթղթեր ընդունելու Ֆրանսիայի նախագահի կոչը եվրոպական երկրներին մեկ այլ խնդիր է, որ Սենատում քննարկումների արդեն հասակեցված ժամկետների հետ միասին խստացրել է իրարանցումը Թուրքիայում:

Մասնավորապես, Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը, օգտվելով Նորվեգիայի վարչապետի Թուրքիա այցելության շրջանակներում ասուլիսի հնարավորությունից, Ֆրանսիային կրկին սպառնացել է դեռեւս դեկտեմբերի կեսերին հնչեցրած իր «8 պատժամիջոցներով»՝ առավելապես շեշտադրելով տնտեսական ու ֆինանսական համագործակցության առկախման ու դադարեցման հեռանկարը:

Ընդ որում, Էրդողանը հավաստիացրել է, թե Թուրքիայում գործող ֆրանսիացի գործարարների հետ հանդիպում է ունենալու, որպեսզի վերջիններին «հասկացնի» թուրք-ֆրանսիական հարաբերությունների վատնված լինելու հանգամանքը:

Այս ամենի կողքին հետաքրքրական է, որ Եվրոխորհրդարանի նախագահ Եժի Բուզեկն, ըստ թուրքական լրատվամիջոցների (բայց առայժմ առանց հենց ԵԽ-ի հաղորդագրության հաստատման), Ֆրանսիային եւ Թուրքիային կոչ է արել հարցը լուծել երկկողմ հարթակում, այլ ոչ բարձրացնել ԵՄ-ի մակարդակի: Բուզեկը միեւնույն ժամանակ հիշեցրել է, որ միանշանակ գնահատականներ այս պարագայում չպետք է հնչեն:

Ըստ Բուժեկի, համակարծություն չկա նաեւ, օրինակ, կիպրական խնդրում կամ հենց Թուրքիայի ներսում ժողովրդավարության առումով, այնպես որ տարակարծությունն էլ ժողովրդավարական կառույցներում բնական երեւույթ է, թեեւ որեւէ հիմք Բուզեկը չի տեսնում ԵՄ վերաբերմունքը Թուրքիայի հանդեպ երկակի որակելու համար:

Բուզեկը խոսում է ԵՄ անունից, թեեւ ԵՄ որոշ երկրներ այսպես թե այնպես արդեն օրենսդրական ակտեր ունեն, ասենք, Հոլոքոսթի ժխտման դեպքում պատժամիջոցներ նախատեսելու առումով: Դրանց կողքին էլ, ըստ Սլովակիայի հայ գործիչ Աշոտ Գրիգորյանի տարածած՝ իրեն փոխանցված նամակի, Սլովակիայի գերագույն դատարանի նախագահ, նախկին փոխվարչապետ, արդարադատության նախարար Շտեֆան Հարաբինը կարծիք է հայտնել, որ «Սլովակիան կմիանա Ֆրանսիայի նախագահ Սարկոզիի առաջարկին՝ հորդորելու ԵՄ բոլոր անդամ պետություններին՝ ընդունելու համանման օրենք»:

«Ես դիմելու եմ Սլովակիայի ԱԽ-ի համապատասխան անդամներին եւ ղեկավարներին՝ սատարելու Ֆրանսիայի Սենատին Ցեղասպանության մերժման օրենք ընդունելու հարցում, ու մեր փորձը հաղորդելու ԵՄ-ի պառլամենտներին Հայոց ցեղասպանությունը մերժելու հարցում Թուրքիայի դեմ պայքարելու համար», իր նամակում գրել է Հարաբինը:

Ա. ՀԱԲՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Հրազդան 5»-ի արդիականացումն ավարտված է

«Հայռուսգազարդ» ընկերության համար անցյալ տարին առանձնացել է «Հրազդան 5»-ի շինարարության եւ արդիականացման ծրագրի ավարտով: Այս մասին նշել է ընկերության վարչության նախագահ, գլխավոր տնօրեն Վարդան Հարությունյանը երեկ հրավիրված խորհրդակցության ընթացքում:

News.am-ի փոխանցմամբ՝ 2011-ի դեկտեմբերի վերջին «Հրազդան 5»-ում իրականացվել է կայանի էներգաբլոկի համալիր փորձարկում, որի ընթացքում բոլոր սարքավորումները 72 ժամ անընդհատ աշխատել են բեռնվածության տակ: Ներկայումս կայանը գտնվում է փորձարարական-արդյունաբերական շահագործման փուլում, իսկ հունվարի 15-ից կներգրավվի Հայաստանի էներգահամակարգի բեռի կրման գործընթացում:

Ի. Պ.

Ամերիկյան նոր ռազմանավեր Հնդկական օվկիանոսում

«Կառլ Վինսոն» ատոմային ավիակրի գլխավորությամբ ամերիկյան ռազմանավերի մի հարվածային խումբ արեւելքից մտել է Հնդկական օվկիանոս եւ շարժվում է դեպի Արաբական ծով: Այդ ծովում արդեն կան ամերիկյան ռազմանավեր «Ջոն Ստեննիս» ավիակրի գլխավորությամբ, հաղորդում է Ինտերֆաքս գործակալությունը: Ավիակրային նոր խումբը Աֆղանստանում ՆԱՏՕ-ի զորքերի համար կապահովի օդային պաշտպանություն: Բացի դրանից, խումբը, որի մեջ, բացի ավիակրից (90 օդանավ եւ ուղղաթիռ), մտնում են «Բենկեր Հիլ» հրթիռակիր հածանավը եւ «Հելսի» հրթիռակիր ականանավը, կապահովի նավագնացության անվտանգությունը Իրանի ափերի անմիջական մոտակայքում:

Ստամբուլում հնարավոր է երկրաշարժ

Ռուսական «Ռեգնումը» երեկ փոխանցել էր ԱՄՆ երկրաբանական ծառայության մասնագետների այն կանխատեսումը, թե Թուրքիայում, այս անգամ Ստամբուլի եւ Իզմիրի շրջանում, կարող է ուժգին երկրաշարժ տեղի ունենալ մինչեւ 7-8 մագնիտուդ ուժգնությամբ: Իսկ Ստամբուլի շենքերի ճակատագիրն այս դեպքում կախված կլինի նրանց սեյսմակայունության, ինչպես նաեւ քաղաքային ենթակառուցվածքների՝ երկրաշարժին պատրաստ լինելու աստիճանից: Ամերիկացի գիտնականների այս կանխատեսումների համար հիմք է հանդիսացել էգեյան ծովում նկատվող սեյսմիկ ակտիվությունը: Հիշեցնենք, որ 1999-ի ամռանը Մարմարա ծովի հատվածում տեղի ունեցած 7,4 մագնիտուդ երկրաշարժը պատշտնական տվյալներով, խլել էր 18 հազ. մարդու կյանք:

Մի քանի գույն՝ փարաջանովյան խճանկարից

88-ամյակի առթիվ

ՆԱԻՐԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Սկզբում Թբիլիսիի «Սովետական խաղալիք» ֆաբրիկայի նկարիչ-տեխնոլոգ, հետո երկաթուղային տրանսպորտի ինստիտուտի, ավելի ուշ՝ կոնսերվատորիայի վոկալի բաժնի ուսանող: Վերջապես ավարտվում են նրա մասնագիտական դեգերումները, եւ այստեղից էլ սկիզբ է առնում մեծ կինոյին ընդելուզված մեծ կենսագրությունը: Սարգիս Փարաջանյանց անուն-ազգանունից սահուն անցում դեպի Սերգեյ Փարաջանով:

Հունվարի 9-ին լրացավ վարպետի ծննդյան 88-ամյակը:

Մեր քաղաքում մշակութային որոշ մթնոլորտ ստեղծող արվեստագետների որոշ շրջանի համար հունվարի 9 հարիսա ուտելու օր է: Ավանդույթը Սերգեյ Փարաջանովի նախասիրությունների հետ կապ չունի, ոչ էլ որեւէ խորհուրդ ու խորհրդավորություն: Փարաջանովի տուն-թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը նկատում է, որ այդ օրը հյուրեր շատ են ունենում ու մի քանի տասնյակ մարդկանց հյուրասիրելը հարիսան հեշտացնում է: Այդ օրը թանգարանում կարելի է տեսնել ռուս, ուկրաինացի հյուրերի, նաեւ վիրահայ արվեստագետների՝ բոլորն էլ ինչ-որ ժամանակ ինչ-որ չափով վայելած վարպետի ընկերակցությունը:

Ծնվել է ձմռան մի ցուրտ օր՝ հունվարի 9-ին, մահացել ամռան

մի տոթակեզ օր՝ հուլիսի 20-ին: 21 տարի է անցել Փարաջանովի մահից, իսկ պատմությունները, վերհուշը շարունակում են միշտ կենդանի պահել նրա կերպարը: Դեռ ասելու, պատմելու, հիշելու շատ բան կա, դեռ լիովին ի մի չի բերվել Փարաջանովի ժառանգությունը, եւ հնարավոր էլ չէ. նրա արվեստի ու անձնական արխիվի պատառիկները սփռված են տարբեր մայրցամաքներում: Ոչ ոք նրա տնից առանց նվերի չի հեռացել, նա բոլորին բաշխել է իր մտքի ու ձեռքի գանձերը: Դրանք այն ժամանակ էլ, հիմա՝ առավել եւս, անգին, թանկ մասունքներ են: Փարաջանովի տուն-թանգարանի տնօրենին հաջողվել է անցած 2 տասնամյակների ընթացքում համալրել ցուցանմուշները՝ որը գնելով, որը նվիրատվությամբ: Թանգարանի երկրորդ հարկում՝ գունագեղ ու խորհրդավոր կոլաժների շրջապատում, մի ճերմակ շապիկ է ցուցադրվում՝ թանգարանի ամենաթարմ ցուցանմուշն է:

Անցյալ տարի, երբ տուն-թանգարանի հիմնադրման 20-ամյակի առիթով նյույորքաբնակ եղբայրներ Հովիկ եւ Գագիկ Դիլաքյաններն առաջին անգամ այցելել են թանգարան, այնքան են տպավորվել, որ խոստացել են նվիրել իրենց տանը պահվող Փարաջանովի մի աշխատանք:

Տես էջ 6

ԱԶԳ

ԸՆԹՍԱՑԻԿ

«Նույն բաղնիքը, նույն ջուրը»

Հարեւան երկրի համար նշանակություն չունի՝ տարին վիշապի՞ է, թե՞ «սեւ ոչխարի»: Այնտեղ ամեն ինչ եւ բոլորին չափում են «հակաթուրքականության» չափով: Կամ՝ «թրքամետության»: Այս առումով Բաքվի թիվ մեկ «թշնամին» այսօր Ֆրանսիայի նախագահն է: Իհարկե՝ Անկարայի մատուցմամբ:

Լուրջ մարդիկ, ինչ խոսք, դրան կարեւորություն չեն տալիս: Քանի որ իրենք՝ ադրբեջանական իշխանությունն ու մեդիան խնդիրը դիտարկում են զավեշտին սահմանակցող հարթությունում:

Տարեվերջին, օրինակ, Ադրբեջանի խորհրդարանը մի «պատմական դիմում» հղեց Ֆրանսիայի օրենսդիրներին՝ հորդորելով «միակողմանի չգնահատել պատմությունը», այլ «նկատի ունենալ մեր օրերում կատարված ոճրագործությունները»: Նկատի էր առնված «խոջալուի ցեղասպանությունը, որը կատարվել է մեր աչքի առաջ»:

Որ այստեղ տրամաբանությունը նույնիսկ չի «գիշերել», Ադրբեջանում հասկացան միայն Ամանորի տոնակատարություններից հետո: Ըստ երեւույթին, քաղաքական շրջանակները բավական հախուռն էին նշել վիշապի տարվա ոտնագալիքը: Եվ միայն «զարթխումից» հետո հիշեցին, որ, ախր, Ֆրանսիան ինչպե՞ս կարող է «ճանաչել մի «ցեղասպանություն», եթե այն մինչ այսօր Ադրբեջանում «օրենքով ընդունված չէ»»:

Հասկացան եւ հանձնարարեցին, որ «անկախ» պատգամավոր Իգբալ Աղազադեն հարցը բարձրացնի: Նա էլ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին հավաքեց եւ հայտարարեց... Ինչ եք կարծում՝ ի՞նչ. «Եթե Ֆրանսիան քրեականացնի Հայոց ցեղասպանության մերժումը, ապա Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսը կընդունի օրենք եւ Խոջալուի դեպքերը կճանաչի որպես ցեղասպանություն եւ նրան կհիշեցնի Ալժիրը»,- ասաց Աղազադեն:

Թե ի՞նչ կապ ունի Ֆրանսիան Խոջալուի դեպքերի, դրանք էլ՝ Ալժիրի հետ, այս հարցին Աղազադեն չանդրադարձավ: Երեւի «սթափության չափաբաժինը», որ ներարկել էին Իլհամ Ալիեւի աշխատակազմից, բավական չէր, որպեսզի «անկախ» պատգամավորը հոդաբաշխ լեզվով իր երկրի հանրությանը բացատրի մի պարզ բան. ինչո՞ւ դեպքերից 20 տարի անց, այն էլ՝ Ֆրանսիայում Հայոց ցեղասպանության ժխտումը քրեականացնող օրենքի քննարկումների համատեքստում են Ադրբեջանի իշխանությունները որոշում անդրադառնալ Խոջալուի «ցեղասպանությանը»:

Բացատրություն չինչեց: Փոխարենն ազերպրոպը մեդիատարածք արձակեց հերթական «թռչնակը» եւ «գուժեց», որ այս տարվա ամռանը Ղուբայում «կավարտվի ցեղասպանության զոհերի հիշատակի հուշարձանի կառուցումը»: Տարեվերջին Իլհամ Ալիեւն այցելել էր այդ տարածաշրջան: Եվ, հավանաբար, ինքն էլ առաջին քարն էր դրել «ցեղասպանության զոհերի հուշարձանի» հիմքում:

Եվ դարձյալ արտառոց է, թե ինչո՞ւ նման «հուշարձան» կանգնեցվում է այդքան ուշացումով: Չէ՞ որ դեռեւս 1998 թ. մարտի 30-ին է «համազգային առաջնորդը» հրամանագիր ստորագրել եւ «սահմանել ադրբեջանցիների ցեղասպանության օր»: Եվ ինչո՞ւ «ցեղասպանության զոհերի հուշարձանը» կանգնեցվում է ոչ թե Բաքվում, այլ՝ Ղուբայում:

Սրա պատասխանն իրենք՝ ադրբեջանցիներն են տալիս: Պարզվում է՝ Բաքու այցի ժամանակ Ֆրանսիայի նախագահը հրաժարվել է հարգել «շեհիդների հիշատակը»: Դե, եթե չկա երաշխիք, որ հետագայում Ադրբեջան այցելող պետական գործիչները ծաղկեպսակ չեն դնելու «ցեղասպանության զոհերի հուշարձանին», ի՞նչ կարիք կա նման կառույց բարձրացնել Բաքվի կենտրոնում: Ավելի լավ է դա անել աչքից հեռու մի տեղ, ինչպիսին Ղուբան է:

Ստացվում է, որ իրենք էլ գիտեն սեփական հիմարության «արժեքը»: Բայց, այդուհանդերձ, շարունակում են հիմարություններ անել: Երեւի հույս ունեն, որ մեկը կգտնվի, կհավատա:

Այս աշխարհում, մինչդեռ, իրական ցավի հանդեպ անգամ միշտ չէ, որ օտարներն ընկալունակ են գտնվում: Ուր մնաց, թե խեղկատակությունների հավատան: Բայց Ադրբեջանում, ըստ երեւույթին, որոշել են մինչեւ վերջ «խելոքվել»: Եվ շարունակում են մնալ «նույն բաղնիքի նույն ջրի» հույսին, ինչպես իրենց առածն է ասում:

ՎԱՀՐԱՄ ԱԹԱՆԵՍՅԱՆ

Միսիկական 2012-ը

1-ին էջից

Նոր քաղաքական տարվա լրահոսի մեջ նորությունը ՕԵԿ-ի քաղաքական խորհրդի նախաամանորյա նիստի որոշումն է, ըստ որի ընտրություններից առաջ ձեւավորելիք կուսակցության նախընտրական շտաբի ղեկավար է լինելու Հեղինե Բիշարյանը: Այդ մասին հայտնի դարձավ, սակայն, երեկ: Հովիկ Աբրահամյանից հետո արդեն երկրորդ շտաբ-ղեկավարն է հայտնի, փաստորեն, ու ամեն ինչից երեւում է, որ իսկապես, ՕԵԿ-ն էլ է առանձին ցուցակով է գնալու ընտրությունների: Մանավանդ՝ ԱԺ նախագահ, ՀՀԿ-ական Սամվել Նիկոյանն էր երկու օր առաջ վերահաստատել կոալիցիոն կուսակցությունների՝ առանձին ցուցակով գնալու իրողությունը, թեեւ այդպիսի վերջնական որոշումները կուսակցությունների ղեկավար մարմինների որոշումներին էր հասցեագրել: Երեկ ՀՀԿ-ական Հովհաննես Սահակյանն էլ էր ասում, որ այս պահին նպատակահարմար է առանձին ցուցակներով մասնակցելու տարբերակը, բայց քաղաքական որոշումը դեռ չկա, այնպես որ ԲՀԿ-ի եւ ՀՀԿ-ի՝ միասնական ցուցակով ընտրության գնալու տարբերակն էլ չպիտի բացառել ըստ Հ. Սահակյանի: Ամեն ինչից երեւում է, որ ներկոալիցիոն համաձայնությունը միասնական ցուցակներով գնալու մասին պարզապես հնարավոր չի եղել իրականություն դարձնել, ինչպես եւ ենթադրելի էր՝ երկու մեծ կուսակցությունների հավակնությունների պատճառով:

Մինչդեռ այս ֆոնին «ժառանգությունն» ու ՀՅԴ-ն միասնաբար հայտարարում են մեծամասնական ընտրակարգը վերացնելու իրենց նախաձեռնության մասին (ընդ որում՝ սա ՀԱԿ-ին եւս ոգեւորել է, կամ ՀԱԿ-ը փորձում է ինչպոր բանի շուրջ համաձայնության եզրեր գտնելու խորհրդարանական ընդդիմության հետ): Զարմանալին ինչն է՝ մերոնք գլխացավանքից ազատվելու համար փորձում են գլուխը կտրել, այսինքն, եթե չլինեն 41 մեծամասնական կարգով տարածքները, ապա իշխանության վերարտադրությունը այդպես հեշտ չի լինի, քանի որ 41 մանդատ հենց մեծամասնականի պատճառով իշխանության գրպանում է: Իսկ մի՞թե հեշտ չէ մերոնց համար մականունավորներին եւ ոչնչով աչքի չընկած կոնյունկտուրշիկներին համամասնական ցուցակներ խցկելը, կամ փողի դիմաց՝ համամասնական ցուցակի հորիզոնականի տրամադրումը: Սակայն ինչ տարբերություն: Կա՞րգն է, որ մեզ փոխելու է: Կամ ի՞նչ պետք է անեն այն մարդիկ, ովքեր ոչ մի կուսակցության չեն համակրում ե՛ւ որպես ընտրող, ե՛ւ որպես ընտրվող, այդ մարդկանց իրավունքների հետ ո՞նց վարվենք (օլիգարխների տարբերակը նախապես անընդունելի է, իհարկե): Կամ՝ եթե ընդամենը 3 ամիս հետո ընտրություններ են՝ տեխնիկապես կարգ փոխելը պարզապես ուշացած նախաձեռնություն չէ՞: Այսպես թե այնպես՝ ՀՅԴ-ն եւ «ժառանգությունը» 100-տոկոսանոց համամասնական ընտրակարգի անցնելու եւ մեծամասնական կարգը վերացնելու մասին օրինագիծ են դնելու շրջանառության մեջ, եւ եթե չհաջողի Ազգային ժողովի նոր նստաշրջանի օրակարգ մտցնել՝ որպես անհետաձգելի հարց քննարկելու ու քվեարկել են հարցը: Սակայն, ինչպես երեւում է, իշխանությանն այդպիսի նախաձեռնությունը չի անհանգստացնում, քանի որ, ըստ երեկ տարածված տեղեկատվության, ԿԸՀ-ն պատրաստվում է վերաձեւել մեծամասնական ընտրատարածքները: Իսկ թե ներկա ընտրատարածքների փոփոխությունն ինչո՞վ է պայմանավորված, արդյո՞ք դրանք կարվելու են արդեն նեղ «կրուգներում» որոշված հայտնի թեկնածուների հագով, որոնք որոշակի բնակավայրերում վաղուց արդեն եռուզեռ են անում՝ դա արդեն տեսանելի կլինի հավանաբար ԿԸՀ-ի կողմից ձեւավորելիք նոր ընտրատարածքային քարտեզում: Այնպես որ խորհրդարանական ընդդիմության նախաձեռնությունը՝ օրենսդրորեն վերացնելու մեծամասնական կարգը, կարծես թե նախորդ դատապարտված է, սակայն ոչ այս առիթով ստեղծվելիք նոր հնարավորությունը՝ խորհրդարանի ամբիոնից Հայաստանում իրականացվող ընտրությունների վերաբերյալ ամբողջական տեսակետներ հայտնելու:

Խառը, թե ամբողջությամբ համամասնական կարգով՝ նոր ճանապարհ ընկած 2012-ը պետք է լուծի ամենադժվարին խնդիրը՝ հանգուցալուծի ՀՀԿ-ԲՀԿ մրցակցությունը: Այս երկու կուսակցությունները փաստորեն կաբվից դուրս են գալու. ՀՀԿ-ն բոլորովին ուրիշ տեսքով է փորձելու ներկայանալ ընտրողներին՝ բոլորովին նոր ՀՀԿ, որը հայտնի չէ, թե ինչպես կընդունվի հասարակության կողմից (մերոնք կոսմետիկ վիրահատությունից հետո նոր դեմքով ներկայացած գեղեցկուհիներին չեն սիրում առանձնապես), ԲՀԿ-ն եւս արյուն է թարմացնելու, սակայն ԲՀԿ-ի թարմացումն առայժմ քողով է պատված, քանի որ դա կախված է երկու անձից, եւ մարդիկ գիտեն, թե ովքեր են դրանք: Իսկ հասարակությունը շաս կուզենար, որ իրական փոփոխություններ լինեին, սակայն ինքը չդառնար 2012-ի միսիկայի զոհը:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ

Էթիկայի հանձնաժողովը ձեւավորվեց

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրամանագրով ձեւավորվել է բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողովի կազմը:

Հանձնաժողովի անդամներ են նշանակվել ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահի առաջարկած թեկնածու Լիլիթ Պետրոսյանը, ՀՀ վարչապետի առաջարկած թեկնածու Արմեն Խուդավերդյանը, ՀՀ սահմանադրական դատարանի նախագահի առաջարկած թեկնածու Արեգ Շուշյանը, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախագահի առաջարկած թեկնածու Էմիլ Բաբայանը եւ ՀՀ գլխավոր դատախազի առաջարկած թեկնածու Արտակ Սարգսյանը՝ 6 տարի պաշտոնավարման ժամկետով:

Հանձնաժողովն անցկացրել է իր առաջին նիստը, որի ընթացքում հանձնաժողովի նախագահ է ընտրվել Էմիլ Բաբայանը, իսկ տեղակալ՝ Արեգ Շուշյանը:

Երեկ Սերժ Սարգսյանը հանդիպում է ունեցել Բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց էթիկայի հանձնաժողովի նորանշանակ անդամների հետ եւ ներկայացրել հանձնաժողովի գործունեության վերաբերյալ իր տեսլականը:

«Հանձնաժողովի ստեղծման ու գործունեության հետ կապված հարցերն այսուհետեւ, բնականաբար, լինելու են հանրային հատուկ ուշադրության օբյեկտ: Իսկ հանձնաժողովի գործունեության արդյունքներն ըստ էության պետք է դառնան կոռուպցիայի կանխարգելման համար համակարգային փոփոխությունների, կոռուպցիոն գործելակերպի դեմ պայքարի ավելի լավ հնարավորությունների, ինչպես նաեւ կոռուպցիայի դեմ պայքարի վերաբերյալ սոցիալական մոտեցումներն ու վարքագիծը փոխելու չափանիշներ», ընդգծել է նախագահը:

Նախագահը համոզվածություն է հայտնել, որ հանձնաժողովի ստեղծմամբ դրվում են այն ինստիտուցիոնալ կառույցի հիմնաքարերը, որոնք պետք է Հայաստանը դարձնեն ավելի լավ երկիր:

100 տոկոս համամասնական ցուցակին անցնելը նպատակահարմար չէ իրավական եւ քաղաքական առումով

ՀՀԿ պատգամավոր Հովհաննես Սահակյանի տեղեկացմամբ՝ **իշխող կուսակցությունը լրջորեն նախապատրաստվում է առաջիկա ընտրություններին: Այժմ կուսակցությունում ՀՀԿ ցուցակի քննարկումներ են ընթանում: Սահակյանը չի բացառում, որ նախորդ ընտրությունների համեմատությամբ կլինեն փոփոխություններ, ցուցակում կլինեն հին եւ նոր դեմքեր: Սահակյանի ներկայացմամբ՝ ՀՀԿ-ն հակված է առանձին մասնակցելու ընտրություններին, սակայն չի բացառվում նաեւ «Բարգավաճ Հայաստանի» հետ միասնական ցուցակով հանդես գալու տարբերակը: Պատգամավորի համոզմամբ՝ 100 տոկոս համամասնական ընտրակարգին անցնելը նպատակահարմար չէ ոչ միայն իրավական, այլեւ քաղաքական առումով: «Իրավական առումով 100 տոկոս համամասնական ընտրակարգի անցնելը պահանջելու է սահմանադրական փոփոխություններ, ինչի ժամանակը չունենք: Քաղաքական հարթությունում եւս այս գաղափարի կողմնակիցների փաստարկներն անհիմն են եւ ոչ ծանրակշիռ: Եթե նրանք պատճառաբանում են, որ այս կերպ խորհրդարան չեն անցնի մարդիկ, որոնց ոչ իրենց ընտրատարածքներում են ճանաչում, ոչ էլ Ազգային ժողովի աշխատանքներին են մասնակցում, ապա սխալվում են: Այս մարդիկ կարող են ընդգրկվել համամասնական ցուցակներում եւ դարձյալ հայտնվել խորհրդարանում»: Ներկայացնելով Ռուսաստանի օրինակը՝ Սահակյանը շեշտում է, որ այս տարի Դումայի ընտրություններն անցան 100 տոկոս համամասնական ընտրակարգով, սակայն համարվեցին ամենից ոչ ժողովրդավարականը: «Այնպես որ լավ ընտրությունների անցկացման երաշխիքը ընտրահամակարգն է, եւ ես կարծում եմ, որ մենք այս տարի կկարողանանք անցկացնել արդար եւ առավել ժողովրդավար ընտրություններ»:**

Հ. Հ.

Վշտակցում են

Հարազատները խորապես վշտակցում են Հասմիկ Հայրապետյանին եւ որդիներին ամուսնու եւ հոր՝ **Էդիկ Մարգարյանի** մահվան կապակցությամբ:

Հուղարկավորությունը այսօր, ժամը 14-ին՝ Դավիթաշեն 1-ին թաղ. 46 շ. բն 3-ից:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԻԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետութեան 47
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշվապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն
/ հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսութեամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Արտահանումն ավելացել է, բայց կառուցվածքը որակապես չի փոխվել

Հայաստանում արտահանման ծավալները դեռեւս զգալիորեն զիջում են ներմուծման ծավալներին: Թեեւ անցյալ տարի արտահանմանն ուղղվածություն ունեցող արդյունաբերական զարգացման պետական աջակցության ծրագիր է մշակվել, բայց դա առաջիկա տարիների ծրագիր է, իսկ գոնե այս պահին ներմուծման ծավալները գերազանցում են արտահանման ծավալներին: Համաձայն ազգային վիճակագրական ծառայության, 2011-ի հունվար-նոյեմբերին արտաքին առեւտրաշրջանառության ծավալները կազմել են 4 մլրդ 957 մլն դոլար, որից արտահանումը կազմել է 1 մլրդ 206 մլն դոլար, ներմուծումը՝ 3 մլրդ 751 մլն դոլար: Բացասական հաշվեկշիռը կազմել է 2 մլրդ 544 մլն դոլար: Համեմատության համար նշենք, որ 2010-ի հունվար-նոյեմբերին արտահանումը կազմել էր 896 մլն դոլար, ներմուծումը՝ 3 մլրդ 370 մլն դոլար, բացասական հաշվեկշիռը կազմել է 2 մլրդ 474 մլն դոլար:

Վերոնշյալից երեւում է, որ 2011-ին արտահանման ծավալներն ավելացել են ավելի առաջանցիկ տեմպով՝ 31,1 տոկոսով, մինչդեռ ներմուծումը՝ 12,3 տոկոսով: Այդուհանդերձ, գումարային առումով ներմուծումն ավելի մեծ աճ է ունեցել, ինչի հետեւանքով էլ բացասական հաշվեկշիռը 2011-ին խորացել է: Հետաքրքրական է, թե ինչպիսի՞ն է արտահանման-ներմուծման կառուցվածքը, ո՞ր ապրանախմբերն են կարեւոր դեր խաղում այստեղ եւ ո՞ր ապրանախմբերում է գրանցվել արտահանման կամ ներմուծման էական փոփոխություն:

Ներմուծման մեջ առավել մեծ մասնաբաժին ունեն հանքահումքային արտադրանքը՝ 728 մլն դոլար, եւ մեքենաներ, սարքավորումներ, մեխանիզմներ ապրանախումբը՝ 517 մլն դոլար: Այս երկու ապրանախմբերը միասին կազմում են ներմուծման ընդհանուր ծավալների մոտ մեկ երրորդը: Առաջինի մեջ մտնում են հիմնականում վառելիքաէներգետիկ ռեսուրսները՝ գազ, բենզին, դիզվառելիք եւ այլն: Այստեղ ներմուծման ծավալներն այս տարվա 11 ամիսներին ավելացել են գրեթե մեկ քառորդով կամ մոտ 120 մլն դոլարով: Մինչդեռ մեքենաների, սարքավորումների, մեխանիզմների ներմուծումը նվազել է մոտ 10 տոկոսով կամ 56 մլն դոլարով:

Ներմուծման մեջ հաջորդ խոշոր ապրանախմբերը տրանսպորտի միջոցներն են՝ 343 մլն դոլար, պատրաստի սննդի արտադրանքը՝ 309 մլն դոլար եւ ոչ թանկարժեք մետաղներն ու դրանցից պատրաստված իրերը՝ 303 մլն դոլար: Առաջին երկուսի ներմուծման ծավալներն այս տարի աճել են, իսկ երրորդինը՝ նվազել: Եթե տրանսպորտի միջոցների առումով ներմուծմանն այլընտրանք գրեթե չունենք, իսկ ներմուծվող ոչ թանկարժեք մետաղների մի մասը մշակվում եւ արտահանվում է, ապա պատրաստի սննդի նման ահռելի ներմուծման ծավալները բնական չի կարելի համարել: Իհարկե, կան ապրանքներ, որոնք Հայաստանում չեն արտադրվում կամ չեն կարող արտադրվել, բայց տեղական արտադրողները գոնե ներքին շուկայում ներմուծմանը փոխարինելու հարցում լուրջ խնդիր ունեն:

Ինչ վերաբերում է արտահանմանը, ապա այստեղ առաջվա պես շարունակում են ամենախոշոր ծավալներն ունենալ հանքահումքային արտադրանքը՝ 361 մլն դոլար, ոչ թանկարժեք մետաղներն ու դրանից պարաստված իրերը՝ 339 մլն դոլար, թանկարժեք եւ կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ եւ դրանցից իրերը՝ 179 մլն ոլար եւ պարաստի սննդի արտադրանքը՝ 162 մլն դոլար: Սրանք կազմում են Հայաստանից արտահանման մոտ 90 տոկոսը կամ մոտ 1 մլրդ 40 մլն դոլար՝ 1 մլրդ 206 մլն դոլարից: 2011-ի 11 ամիսներին բոլոր այս 4 ապրանքախմբերի արտահանման ծավալներն աճել են: Սակայն արտահանման կառուցվածքը դեռեւս որակապես չի փոխվել, քանի որ հանքահումքային արտադրանքը, ոչ թանկարժեք մետաղները վերջնական արտադրանք չեն, թանկարժեք քարերի եւ մետաղների արտահանումը մասամբ է տեղական արտադրողների սեփական արտադրանքը հանդիսանում, միայն պատրաստի սննդի արտահանման ավելացումը որակյալ կարելի է համարել:

Շարունակում են փոքր մնալ տրանսպորտի միջոցների եւ սարքերի ու ապարատների արտահանման ծավալները, թեեւ անցյալ տարի այս ապրանախմբերում կտրուկ աճ է արձանագրվել՝ առաջինում մոտ 6 անգամ, երկրորդում՝ 2 անգամ: Միեւնույն ժամանակ, այնքան էլ պարզ չէ, թե ինչ տրանսպորտի միջոցներ ենք մենք արտահանել 6 անգամ ավելի շատ:

Դժբախտաբար, չնայած անցյալ տարի արձանագրած աճին, դեռեւս փոքր են նաեւ քիմիական արդյունաբերության եւ դրա հետ կապված ճյուղերի արտադրանքի, տարբեր արդյունաբերական ապրանքների, թեթեւ արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանքի արտահանման ծավալները, իսկ կուչուկե եւ ռետինե իրերի արտահանումն անցյալ տարի նվազել է գրեթե 45 տոկոսով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է «Նախիջեւանի» չաշխատելով:

Մնում է միայն հուսալ, որ 2012-ի արդյունքներն ամփոփելիս, բացի գումարային եւ տոկոսային աճից, կարձանագրենք նաեւ արտահանման կառուցվածքի որակական փոփոխությունների առաջին նշանները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Սթրեսներն ու դեպրեսիան դարձել են մեր կյանքի մի մասնիկը

Մեր շրջապատում մենք հաճախ ենք լսում ու հայտնվում սթրեսային իրավիճակներում, սակայն դրանցից խուսափել գրեթե չի հաջողվում: Սթրեսները միշտ եղել են ու կան: Իսկ երբ առօրյա ռիթմից մարդը կարճ ժամանակով դուրս է գալիս, սթրեսը ավելի մեծ է լինում: Սթրեսները ավելի հաճախանում են նախատոնական եւ հետտոնական օրերին: «**Ազգը**» փորձեց հոգեբանական գիտությունների թեկնածու **Կարինե Նալչաջյանից** տեղեկանալ, թե երկարատեւ տոնական օրերը սթրեսի ու դեպրեսիայի պատճառ կլինե՞ն: «Այն, ինչ ապրում են այսօր մարդիկ տոներից դուրս գալու ընթացքում, սթրես է, ոչ շատ բարձր աստիճանի: Իմ վերջին դիտարկումները ցույց են տալիս, որ ավելի շատ մարդկանց տագնապն է մեծ տոնական սթրես կոչվածի նկատմամբ, քան բուն սթրեսը: Սթրեսները լինում են տարբեր՝ դրական, բացասական պատճառներից եւ այլն: Երկարատեւ տոնական արձակուրդները ե՛ւ դրական, ե՛ւ բացասական ազդեցություն ունեն: Դրական են, քանզի մարդկանց լիցքաթափվել անհրաժեշտ է: Իսկ բացասական են, երբ երկար ընդմիջումից հետո դժվարությամբ, ներքին ուժերի լարվածությամբ, շատերը դժվարությամբ են հարմարվում առօրյային, որն էլ հենց սթրեսի առիթ կարող է դառնալ»:

Հոգեբանը գտնում է, որ շատակերությունը նույնպես կարող է սթրեսային հոգեվիճակ ստեղծել, քանի որ օրգանիզմի վիճակը անմիջապես ազդում է ինքնագիտակցության վրա: Սթրեսը լարվածություն է, եւ մենք մեզ չենք կարող ապահովագրել սթրեսներից, քանզի դրանք ամեն քայլափոխի են: Աղմուկը մեր կյանքի չարիքներից մեկն է, ասաց մասնագետը եւ, պատասխանելով «**Ազգի**» հարցին, շեշտեց. «Տոն օրերին այդքան երկար հրավառությունների, պայթուցիկների ու նման առարկաների վաճառքն ու գործածությունը պետք է սահմանափակվի, մշակվի հատուկ կարգ եւ խիստ հսկողություն»:

Գաղտնիք չէ, որ մեզանում տոները մի տեսակ ցուցամոլության երանգներ են ստացել, ու մարդիկ ամեն ինչ անում են, որ իրենց տոնական սեղանը ճոխ ու շքեղ լինի, որն էլ մի քանի օրից կարող է առաջացնել սթրես ու դեպրեսիվ իրավիճակ՝ պարտքերը փակելու, համեղ պատառները աղբանոց նետելու պատճառով: Աղմկոտ տոները ե՛ւ մեծերի, ե՛ւ մանուկների մեջ վախի, անսպասելի հոգեվիճակներ են ստեղծում, որոնք էլ հենց դեպրեսիայի ու սթրեսի բուն պատճառ կարող են դառնալ, բացատրում էր հոգեբանը:

«**Ազգը**» զրուցեց մանկաբույժ **Գայանե Մխիթարյանի** հետ եւ տեղեկացավ, որ անցած 10 օրերի ընթացքում արդեն իրեն դիմել են 8 ծնող, որոնց երեխաները հրավառություններից հետո գիշերը վեր են թռչում, անհանգիստ են, եւ, որ տարօրինակ է, նրանց մոտ նկատվել է գիշերամիզություն: Մանկաբույժը խորհուրդ էր տալիս նման դեպքերում երեխաների հետ շատ զբոսնել, հետաքրքրական հեքիաթներ ու գրքեր ընթերցել, բակում շատ խաղալ: Հեռուստացույցն ու համակարգիչը հակացուցված են սթրեսային վիճակում հայտնվածների համար:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱԲՅԱՆ

ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՉԵՆՔՈՎ

«Սահմանից այս կողմ ես թշնամի չունեմ»

Հայկական բանակը 20 տարեկան է

Հայկական բանակի 20-ամյակին նվիրված «Ես եմ» ֆիլմի պրեմիերան տեղի ունեցավ օրերս «Մոսկվա» կինոթատրոնում: Ֆիլմը ներկայացնում է բանակի այսօրվա կյանքը, զինակոչիկ Տիգրանի ապրումները, հույզերն ու հայրենասիրությունը: Ֆիլմը պարզ է, այստեղ չկան ռեժիսորական բարդ հնարքներ, գունային եւ համակարգչային էֆեկտներ, սակայն «Ես եմ»-ի առավելությունը հենց պարզության մեջ է: Զգացմունքայնությունը, անկեղծությունը, հուզիչ սցենարն ու հերոսների բարոյական նկարագիրը ստիպում են հուզվել, խորհել: Շատերի համար ֆիլմում ներկայացված բանակային կյանքը կարող է հեքիաթի տպավորություն թողնել: Գուցե այստեղ գույներն առավել լավատեսական են ու դրական, քան իրական կյանքում, սակայն հենց սա պետք է լինի այն չափանիշը, որով պետք է առաջնորդվեն սպաներն ու զինվորները: Զինվորը պետք է հասկանա, որ եկել է հայրենիքը պաշտպանելու, որ կան օրենքներ եւ այդ օրենքներից չպետք է շեղվել, սպան էլ գիտակցի, որ ինքը զինվորի ավագ ընկերն է, զինվորի հանդեպ լինի ուրացավ, հոգատար, ներողամիտ եւ միաժամանակ խիստ: «Բանակին վերաբերվիր որպես հարազատ օջախի, իսկ զինվորիդ՝ հարազատ զավակի»: Սա է ֆիլմի գաղափարը:

Ֆիլմի գլխավոր հերոսը Տիգրանն է: Ֆիլմը կառուցված է նրա շուրջը, ինչպես է նա զորակոչիկից դառնում վաշտի լավագույն զինվորներից մեկը, լավագույն հրաձիգը: Ֆիլմի հերոսները մեր իրականությունից, մեր հասարակությունից ծնված երիտասարդներ են, նրանք սիրում են, երազում, ուրախանում, տխրում ու հիասթափվում: Նրանք տարբեր են, ունեն տարբեր մտածելակերպ, սոցիալական տարբեր ասիճան, սակայն դա չի խանգարում, որ նրանք լինեն լավ մարդ ու օրինակելի զինվոր:

Հենց նրանց ու հատկապես Տիգրանի կերպարի կարիքն այսօր շատ ունենք, նրա մարդկային տեսակի եւ հայրենասիրության պակասն այսօր զգացվում է: Բանակում Տիգրանը հասկանում է ամենակարեւորը՝ սահմանից այս կողմ նա թշնամիներ չունի: Դա կարեւորագույնն է կիսադատարկ գյուղում, գյուղ, որը սահմանակից է թշամուն, ու որը պետք է ոչ միայն պաշտպանել զենքով, այլեւ լցնել կյանքով, մանկան խինդ ու ծիծաղով:

Ֆիլմում, թեկուզ մի դրվագ, սակայն ներկայացվում է նաեւ բանակում ծառայող զինվորի մոր կերպարը: «Ի՞նչ կապ ունի՝ իմ Ռոմանը՞ կխմի, թե՞ ուրիշ Ռոմաններ», ասում է գործարանում աշխատող մայրն ու բանակ ուղարկվող հյութի տարայում շաֆարավազի չափաբաժինը ավելացնում:

Ֆիլմի ամենալուսավոր կերպարը Սոս Սարգսյանի մարմնավորած Հովսեփ պապիկն է: Նրա երեք որդիները հեռացել են երկրից, թեպետ պատկառելի տարիքին՝ ապրում է մենակ, կերակրում հավերին, ուրախանում ամեն հասած նուռով, թզով, նոր բացվող վարդով ու մայր մտնող արեւով: Որդիները երբեմն նրան գումար են ուղարկում, սակայն նա այդ գումարի կարիքը բնավ չունի: Նրա միակ երազանքն է, որ իրենից հետո իր տան ծուխը չմարի, որ իր տան դուռն էլ չկողպվի, որ սահմանի եզերքին գտնվող իր գյուղում խաղան իր թոռնիկներն ու գյուղում կյանքը չավարտվի: Հովսեփ պապիկի երազանքը իրականացնում են Տիգրանն ու Արեւիկը, իսկ փոքրիկ Հովսեփիկը, աղագա զինվորը, հույսի այն շողն է, որ գյուղը կունենա իր պաշտպանին, քանի որ նա որդին է հաղթողի, զինվորը մայր հողի:

Սա ֆիլմ է այն մարդկանց մասին, ովքեր ապրում են հանուն ապագայի ու ովքեր չեն վախենում դժվարություններից...

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱԲՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Սասուն Միքայելյանը կպայքարի Հրազդանի քաղաքապետ դառնալու համար

Փետրվարի 12-ին Հրազդանում տեղի կունենան քաղաքապետի ընտրություններ: Հրազդանի գործող քաղաքապետ Արամ Դանիելյանը կրկին առաջադրվելու է որպես քաղաքապետի թեկնածու: Սակայն այս անգամ նա մրցակից է ունենալու, քանի որ առաջադրվել է նաեւ Ազգային ժողովի նախկին պատգամավոր Սասուն Միքայելյանը:

Մ. Խ.

Ամփոփիչ

Նոր տարի, նոր մարտահրավերներ

ԵՐՎԱՆԴ ԱԶԱՏՅԱՆ

Տարեվերջն այն ժամանակաշրջանն է, երբ անհատները մի պահ խորհրդածելով անցած տասներկու ամիսների մասին, գնահատում են իրենց ձեռքբերումները եւ փորձում դասեր քաղել իրենց սխալներից: Դա նաեւ առիթ է կայացնելու որոշումներ, որոնք եթե նույնիսկ հազվադեպ են պահպանվում, այնուամենայնիվ, նոր հնարավորությունների հույս են ներշնչում առաջիկա տարվա համար:

Ինչ վերաբերում է խմբակցություններին կամ հավաքական միություններին, արդա այստեղ տարված աշխատանքների գնահատականները տրվում են տվյալ ոլորտում ընդգրկված մարդկանց խմբերի կողմից: Ուստի այստեղ անհատները պատասխանատվություն են զգում ոչ միայն իրար, այլեւ ամբողջ խմբի կամ միության հանդեպ:

Որպես հայերի՝ մեր կյանքը երկակի, մեկը մյուսի լրացնող փուլերից է բաղկացած: Մեկը մեր գոյության պահպանումն է Սփյուռքում, մյուսը՝ մեր պատասխանատվությունը Հայաստանի նկատմամբ: Բոլոր նրանք, ովքեր խուսափում են այդ պատասխանատվությունից կամ պատասխանությունից Հայաստանի հանդեպ, անշուշտ, ավելի հանգիստ կյանք են վարում Սփյուռքում, սակայն կորցնում են իրենց ինքնության կարեւորագույն մասը: Իսկ նրանք, ովքեր հանձն են առնում դիմագրավել երկու մարտահրավերներին, անշուշտ, առավել պատասխանատու կյանքով են ապրում, որը, սակայն, վերջին հաշվով ավելի կարտայալ է եւ բավականություն պատճառող:

Անցած 2011 տարին վերլուծելով՝ կարող ենք ասել, որ Սփյուռքն անդեկավար նավի էր նման իր անմիաբան առաջնորդներով եւ հատվածական հավատարմությամբ: Անցյալում, երբ համացանցը չէր տարածում անկաշկանդ տեղեկություն եւ հարցականի տակ չէր դնում իշխանության ամեն մի դրսեւորում, համայնքներն ավելի համախմբված էին, եւ ղեկավար-առաջնորդներն էլ իրենց ճիշտ տեղերում էին ու վայելում էին արժանի հարգանքը: Այդ ձեւով էր, որ համընդհանուր ջանքերով իրականություն էին դառնում գլխավոր ծրագրերը:

Այսօրվա իրականության մեջ ցինիզմը իշխում է ամենուրեք, մարդիկ դեմ են դուրս գալիս իշխանությանը, առանց, սակայն, կարողանալու տալ այն, ինչ իշխանությունն էր պարգեւում: Եվ դա բոլորիս պարտադրում է ապրել մի տեսակ անձեւ, անկերպարանք կյանքով:

Սփյուռքն իր գոյության իմաստն ու համախմբվածության աղբյուրը պայմանավորում է Հայաստանով: Սփյուռքը սնվում է Հայաստանով: Մեր առաջնահերթությունների մեջ որտեղ Հայաստանն է գրավում իր տեղը, այնտեղ էլ մեր համախմբվածության աստիճանն է սահմանվում:

Անցած 2011 տարվա ընթացքում Հայաստանը զանազան՝ քաղաքական, տնտեսական եւ հոգեւոր, ձեւերով ներկայացավ Սփյուռքում: Սակայն այդ ներկայությունը շատ հաճախ մնաց կարգախոսների սահմաններում եւ չանցավ դրանցից այն կողմ: Փոխադարձ հասկացողության պակասի հետեւանքով Սփյուռքն ընդհանուր առմամբ ամբողջովին չի հասկանում Հայաստանին, ոչ էլ Հայաստանը՝ Սփյուռքին: Սփյուռքի նախարարության ստեղծումը ողջունելի քայլ էր, եւ ժամանակի ընթացքում գուցե նրա գործունեությունը ավելի լայն տարածում գտնի մեր՝ հոսքը ծանր բեռ են նույնիսկ ամենահնարամիտ ղեկավարների համար:

Մենք միշտ պնդում ենք, որ Սփյուռքը մեծ հնարավորություններ ունի օգնելու Հայաստանին, բայց այդ ճշմարտությունը գործնականում չի արտացոլվում: Այն սփյուռքահայերը, որոնք փորձում են Հայաստանում ներդրումներ կատարել, մեծաթիվ հուսախաբ են լինում: Այդ պատճառով էլ Հայաստանի տնտեսության զարգացման բնագավառում մասնակցելու ամեն մի հրավեր դատարկ խոսակցություն է համարվում: Իսկ դա իր հերթին հետ է պահում ուրիշներին, որպեսզի օգնության ձեռք չմեկնեն: Օրենքները Հայաստանում կարծես ընդունվում են, որպեսզի խախտվեն: Իսկ իրավական համակարգը գործում է «ծանոթ-վաղեմի բարեկամ» սկզբունքի հիման վրա: Անցած եւ նախորդ տարիների մեդալների շնորհումները չեն կարող «բուժել» հիշատակված ախտանշանները: Դրանք պարզապես կարող են արժեզրկել այդ մեդալները:

Հայաստանը գտնվում է բազահայտ կեղծ բարեկամների շրջապատում: Տարածաշրջանային քաղաքականությունն այս իրադրությանը տալիս է մարտավարական նշանակություն, որը երկրի ղեկավարությունը փորձում է օգտագործել:

Ներքին ճակատում երկիրը բաժանված է երկու մասի: Ընտրություններին նախորդող գործողությունները թուլացրել են ինչպես կառավարության, այնպես էլ ընդդիմության խմբակցություններին. եւ այժմ նրանք գիտակցում են, որ միմյանց կարիքն ունեն՝ պահպանելու համար ազգաբնակչության կենսունակությունը:

2012 թվականը ջրբաժան տարի է լինելու, որովհետեւ կայանալու են խորհրդարանական ընտրություններ: Աշխարհը հետեւում ու դիտարկում է մեզ: Օտարերկրյա օժանդակությունների մեծ մասը կախված է այդ ընտրությունների արդյունքներից: Ավելին, ներքին քաղաքական վերադասավորությունները վերջին հաշվով ամրագնդելու են մեր պետության հիմքերը: Նորափթիթ հանրապետությունը դեմ առ դեմ է գտնվում անորոշ ապագայի հետ: Ճիշտ է, 20 տարիների գոյությունն ու վերապրումը ինքնին սխրագործություն է, բայց դա արդյոք երկրի ղեկավարների ձեռքբերո՞ւմն էր, թե՞ պատմական հանգամանքների, որոնք տեղի ունեցան վերջին 20 տարիների ընթացքում: Գուցե երկուսի էլ:

Ընտրությունները մարտահրավերներ են: Բայց 2012 թվականը մեզ նաեւ մոտեցնում է ցեղասպանության 100-ամյակին: Այդ պատմական թվականը պատշաճորեն նշելու համար բավական պատկառելի մի հանձնաժողով, ինչքան մեզ հայտնի է, կազմված է, բայց ցարդ ոչ մի զեկույց այդ հանձնաժողովի գործունեության վերաբերյալ մենք չենք լսել: Մինչդեռ Թուրքիան իր լավ յուղոտված պետական ապարատն է գործի դրել՝ հակազդելու նպատականպաստ «թաղեն» այդ ծրագիրը:

Հայոց պատմությունը երջանիկ պահերի երկար շարան չի եղել, բայց հայերս միշտ էլ կարողացել ենք հաղթահարել դժվարությունները ու առաջ շարժվել: Հենց այն փաստը, որ մենք դեռեւս կարողանում ենք քննարկել մեր խնդիրները, ապացուցում է, որ մենք վճռական ենք տրամադրված նվաճելու ապագան: Մեր սխալներն ու ձախողումները մեզ սովորեցնելու են ավելի ճիշտ ծրագրել մեր ապագա գործողությունները, զորակոչի ենթարկել Սփյուռքը՝ օգնելու Հայաստանին՝ ձերբազատվելու իր միջնադարյան քաղաքական մշակույթից եւ պատրաստվելու նոր գոռհներ: Մեր թշնամիները շատ են, իսկ բարեկամները՝ քիչ: Բայց մենք պետք է ինքներս մեզ ապավինենք, միմյանց լրացնենք եւ մեր ուղին հարթենք այս նոր տարվա ամբողջ ընթացքում:

2012 թվականը լի է նոր մարտահրավերներով, բայց միասնական ջանքերով, համերաշխությամբ եւ ներդաշնակորեն համագործակցելով միմյանց հետ մենք իրականացնելու ենք մեր առաջ դրված նպատակները:

Դետրոյթ, ԱՄՆ
Թարգմ. Հ. Ծ.

Արցախյան ռադիոպատի խնդիրներից

ԼՂՀ հանրային ծառայությունները եւ տնտեսական մրցակցությունը կարգավորող պետական հանձնաժողովը հոկտեմբեր եւ դեկտեմբեր ամիսներին անցկացրել է ռադիոընկերությունների եթերի դիտարկում, որի նպատակը «Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին» ու «Գովազդի մասին» ԼՂՀ օրենքների պահանջների, ինչպես նաեւ Արցախում գործող ռադիոընկերություններին տրամադրված հեռարձակման լիցենզիաների պայմանների կատարումը ստուգելն էր:

Արցախում այսօր գործում է 7 եթերային ու մեկ լարային ռադիոընկերություն, որոնց մի մասն իրականացնում է այլ ՌԸ-երի հաղորդումների ամբողջական վերահեռարձակում, իսկ «Ձագ FM» եւ «Դիջիթալ Սմայլ» ռադիոընկերությունները տեխնիկական պատճառներով հաղորդումներ դեռ չեն հեռարձակում:

Ըստ կատարված դիտարկումների՝ ռադիոընկերությունների կողմից եթերային հեռարձակման լիցենզիաների պայմանները խախտվել են: Չեն պահպանվել, մասնավորապես, հայրենական արտադրության եւ տեղեկատվական հաղորդումների, հեռարձակված գովազդների ծավալները:

Հաշվի առնելով, որ դիտարկումն առաջին անգամ է անցկացվում, հանձնաժողովը բավարարվել է հիշյալ ռադիոընկերություններին նախազգուշացնելով: Լիցենզիայի պայմանների խախտումները վերացնելու համար որոշակի ժամանակ է տրվել: Պահանջները չկատարելու դեպքում ՀՇՏՄԿՊՀ-ն կարող է կիրառել վարչական տույժեր՝ նվազագույն աշխատավարձի հարյուրից մինչեւ հինգհարյուրապատիկի չափով: Հանձնաժողովը միաժամանակ կարող է կասեցնել ընկերության գործունեությունը՝ մինչեւ խախտումների վերացումը:

Արցախում միակ ռադիոընկերությունը, որը գերազանցել է գովազդային հեռարձակումների ծավալը, «Փեյս» ՍՊԸ-ն է: Այս ընկերությունը զբաղվում է նաեւ ռուսական հեռուստաալիքների վերահեռարձակմամբ եւ պարբերաբար գովազդներ է հրամցնում այդ ալիքներով: Բնականաբար, «Փեյս» ռադիոկայանի գովազդների մեծ մասը հեռուստագովազդների կրկնությունն է: Մյուս տեղական ռադիոները փաստացի գովազդներ չունեն: «Միքս FM»-ն, օրինակ, հեռարձակվում է բացառապես հիմնադիր ընկերության՝ «Միքս մեդիա» ՍՊԸ-ի այլ գործունեությունից ստացվող եկամուտների հաշվին: Այն արցախյան արտադրության միակ ռադիոն է, որն օնլայն կերպով հեռարձակվում է եվրոպական ռադիոֆարտեզում (Radiomap.eu) եւ համացանցում ունի զգալի թվով ունկնդիրներ: Վերջերս նույնիսկ ադրբեջանցի ռադիոլսողները տեղական ինտերնետային ֆորումներում քննարկման առարկա էին դարձրել «Միքս FM»-ի թողարկումները՝ զարմանք հայտնելով, որ այդքան բարձրորակ հեռարձակումն իրականացվում է առանց գովազդների: Նրանք թունոս կատակով տեսակետ են հայտնել, թե «երեւի Ղարաբաղում գովազդելու բան չկա»:

ԼՂՀ-ում գովազդելու շատ բան կա, պարզապես չկա գովազդային շուկան: Առհասարակ, ռադիոն որպես տեղեկատվության միջոց՝ Արցախում նախկին համբավը չունի: Հանրային անվանյալ ռադիոն հեռարձակվում է ՀՀ հանրայինի հաճախականությամբ՝ օրական չորս ժամ տեւողությամբ (Արցախի հանրայինն իր սեփական հաճախականությունը չունի): Պատահական չէ, որ երբ ժուռնալիստների միությունը հարցախույզ էր անցկացրել Ստեփանակերտ քաղաքում, պարզվել էր, որ 250 հարցվողներից ընդամենը 4 հոգի է հանրային ռադիո լսում:

ՀՇՏՄԿՊՀ-ի սահմանած ժամկետն ավարտվելուց հետո էլ անգամ նախազգուշացված ռադիոընկերությունները դարձյալ չեն կարողանա ապահովել տեղեկատվական բնույթի հաղորդումներ, քանզի շոշափելի ֆինանսական ներդրումներ են պետք: Իսկ ռադիոգովազդներով հնարավոր չէ ակնկալվող ֆինանսական միջոցները ստանալ գովազդային շուկայի բացակայության պատճառով: Բացի դրանից, ԼՂՀ-ն միջազգայնորեն ճանաչված չէ, եւ արցախյան ռադիոընկերությունները զրկված են միջազգային դրամաշնորհների մրցույթներին մասնակցելու հնարավորությունից: Այս ամենի հետեւանքը կարող է լինել այն, որ լիցենզիայի պահանջներն անկատար մնալու պատճառաբանությամբ, ոչ հեռու ապագայում, մասնավոր ռադիոընկերությունները, ժամանակավոր թե անժամկետ, կարող են փակվել: Անկախ այն բանից, որ ժամանցային-երաժշտական հաղորդումներն, ըստ սոցհարցումների, նորմալ լսարան ունեն:

ԼՂՀ հանրային ծառայությունները եւ տնտեսական մրցակցությունը կարգավորող պետական հանձնաժողովն ամեն հարցում է խստապահանջ: Այս տարվա գարնանն, օրինակ, մերժել է հեռուստահաճախականության հայտ ներկայացրած երկու ընկերությունների: Ինչո՞ւ... Հարցը հանգեցնում է տեղեկատվական դաշտի ցավոտ խնդրին, բայց դա արդեն այլ թեմա է, որին թերեւս արժե առանձին անդրադառնալ:

Այսուհանդերձ, բնավ չէր խանգարի, եթե հայաստանյան գործարար աշխարհը փորձեր ակտիվորեն օգտվել արցախյան ռադիոգովազդային շուկայից...

ԿԻՄ ՉԱԲԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ժողովրդավարության հնդկական տարբերակը

Ժողովրդավարություն, որը նման չէ դասական օրինակներին: Հնդիկ պատմաբան Ռակեշ Բաթաբյալը այսպես է գնահատում Հնդկաստանի ժողովրդավարությունը, որը տնտեսական վերելքին զուգահեռ ձեւավորված գործընթաց է: Թե ինչպե՞ս է հաջողվել բազմակրոն, բազմալեզու ու խայտաբղետ ավանդույթներ ունեցող Հնդկաստանում ժողովրդավարություն ձեւավորել, պատմաբանն ասում է՝ հենց այդ բազմազանությունն է նպաստում ժողովրդավարությանը: «Կան քաղաքագետներ, որոնք առաջ են քաշում փաստարկներ, թե կրոնների ու լեզուների բազմաբանությունը խանգարում է ժողովրդավարությանը, բայց ես հակառակ կարծիքն ունեմ: Բազմաբանությունը հավասարակշռում է սոցիալական տարբեր շերտերի տարաձայնությունները», ավելացնում է պարոն Բաթաբյալը:

Բազմազանությունը չի խանգարում նաեւ մամուլի ազատությանը, որը խոչընդոտող գործոնները բնավ կապված չեն լեզուների ու մշակութային բազմազանությանը: «Լրագրողներ առանց սահմանների» կազմակերպության 2010 թվականի զեկույցի համաձայն՝ մամուլի ազատության ցուցանիշով 178 երկրների մեջ Հնդկաստանը դեռ 122-րդ տեղում է, ավելի ցածր տեղում, քան Հայաստանը (101):

Պարոն Բաթաբյալը կարծում է՝ ժողովրդավարության համար կենսական դեր ունի եւ հեռուստաալիքների բազմազանությունը: 1992-96 թվականների ընթացքում Հնդկաստանում բացվել են հարյուրավոր հեռուստաընկերություններ, որոնք հեռարձակում են լրատվություն տարբեր լեզուներով: «Այդ հեռուստաալիքների կարիքն իսկապես կար, քանի որ այստեղ ամեն շրջան իր լեզուն ու մշակույթն ունի», նշում է Ռակեշ Բաթաբյալը:

«Doordarshan news»

Միացյալ Նահանգներից հետո Հնդկաստանը երկրորդ երկիրն էր, որը բացեց 24 ժամ անգլերեն լեզվով լրատվություն հաղորդող հեռուստաալիք: Սակայն անգլերեն լրատվությանը հետեւում է միայն բնակչության գրագետ մասը: Հետեւաբար, ժողովրդավարության տեսանկյունից եւս մյուս լեզուներով հեռարձակվող հեռուստաալիքներն անհրաժեշտ են: Օրինակ՝ «Doordarshan news» հեռուստաընկերությունը հաղորդում է լրատվություն հինդի, անգլերեն, ուրդու ու սանսկրիտ լեզուներով: «Doordarshan»-ը («Դուրդարշան») Հնդկաստանում հեռարձակող խոշորագույն ընկերություններից է:

«Doordarshan news»-ի գլխավոր տնօրեն Ս. Մ. Խանն ասում է, որ իրենք նաեւ համագործակցում են այլ երկրների, այդ թվում եւ Հայաստանի, հեռուստաընկերությունների հետ: Հայաստանի հանրային հեռուստատեսության եւ «Doordarshan news»-ի միջեւ նույնպես կա համագործակցության պայմանագիր, որը կնքվել է անցյալ տարի:

ԻՆԳԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Բելգիայի թագավորը կրճատում է ծախսերը

Բելգիայի Ալբերտ Բ թագավորը առաջարկել է կրճատել թագավորական ընտանիքի պահպանությանն ուղղված 2012-2013 թթ. ծախսերը: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանսպրես գործակալությունը՝ վկայակոչելով արքայական պալատի տարածած հայտարարությունը:

Թագավորական ընտանիքը ծախսերը կրճատելու որոշում ընդունեց այն բանից հետո, երբ 2010-ի խորհրդարանական ընտրություններում հաղթած «Նոր ֆլամանդական դաշինք» ազգայնական կուսակցությունը քննադատություն հնչեցրեց պալատի հասցեին: Կուսակցության ներկայացուցիչները հայտարարեցին, որ ճգնաժամի պայմաններում, երբ ամբողջ երկիրը սփոփված է խնայողություն անել, թագավորական ընտանիքը չի սահմանափակում իր ծախսերը:

Քննադատությունից հետո Ալբերտ Բ-ն հայտարարեց, որ ինքնակամ որոշել է օժանդակել կառավարության նախանշած խնայողության միջոցառումներին: Նա մասնավորապես մտադիր է 2012-2013 թթ. հրաժարվել թագավորական ընտանիքին տրվող լրավճարների ինդեքսավորումից: Այդ լրավճարները 2010-ին կազմել էին 11 մլն եվրո:

Թագավորն ուզում է դա անել առաջիկա երկու տարում պալատի անշարժ կայքի նորոգման ծախսերի փոխհատուցման հաշվին: Ըստ օրենքի՝ նման աշխատանքներն իրականացվում են պետության հաշվին:

Ալբերտ Բ-ն Բելգիայի թագավոր դարձավ 1993-ին՝ անժառանգ Բոդուեն Ա-ի մահից հետո: Բելգիայի սահմանադրության համաձայն, հիմնականում կատարում է արարողակարգային պարտականություններ, մինչդեռ իրական իշխանությունը կենտրոնացած է վարչապետի ձեռքին:

Սիրիացի ապստամբները զենք են ստանում բանակից

Սիրիական բանակը զենք եւ զինամթերք է մատակարարում ապստամբներին: Այդ մասին «Ալ Ջազիրա» հեռուստաալիքին տված հարցազրույցում պատմել են իրենք՝ վարչակարգի դեմ պայքարող ապստամբները:

Վերջիններիս մեջ զգալի թիվ են կազմում դասալիքները: Նրանք ասում են, որ իրենք զինամատակարարման հետ կապված խնդիրներ չունեն, քանի որ իրենց օգնում են ինչպես խաղաղ բնակիչները, այնպես էլ նախկին ծառայակիցները:

«Ալ Ջազիրայի» գնահատումների համաձայն, ապստամբերի թիվը մոտ 25 հազար է:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Նոր ղեկավար Օբամայի աշխատակազմում

ԱՄՆ նախագահական ընտրություններից ընդամենը 10 ամիս առաջ Սպիտակ տան աշխատակազմը իսկական ցնցում ապրեց: Աշխատակազմի ղեկավար Ուիլյամ Դեյլին նախագահ Բարաք Օբամային հայտնեց, որ ինքը թողնում է պաշտոնը: Դեյլին Օբամայի աշխատակազմը ղեկավարում էր 2010-ի հունվարից, երբ փոխարինեց Ռամ Էմանուելին:

63-ամյա Դեյլին Չիկագոյի ամենաազդեցիկ ընտանիքներից մեկի ներկայացուցիչն է: Բիլ Քլինթոնի վարչակազմում նա զբաղեցնում էր առեւտրի նախարարի պաշտոնը: Ինչպես գրում է «Նյու Յորք թայմս» թերթը, նա վերջին երկու տարիներին պետք է Օբամային օգներ երկխոսություն սկսել հանրապետականների հետ եւ պետք է ապահովեր Կոնգրեսում նախագահի տնտեսական քաղաքականության անցկացումը:

Նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնում Դեյլիին կփոխարինի Ջեյկոբ Լյուն, որը ներկայումս գլխավորում է Սպիտակ տան վարչաբյուջետային վարչությունը: Եթե աշխատակազմի նախկին պետերը նախագահ Օբամայի հարազատ քաղաք Չիկագոյից էին, ապա Լյուն Նյու Յորքից է եւ լայն կապեր ունի ամերիկյան քաղաքականության բոլոր ոլորտներում:

56-ամյա Ջեյկոբ Լյուն հավատացյալ հրեա է, ծնվել է Լեհաստանը լքած փախստականների ընտանիքում: Նա եղել է նախագահ Քլինթոնի մերձավոր շրջապատում եւ խոշոր ներդրումային ընկերությունների ղեկավարությունում: «Ուոլ Սթրիթ ջոռնալ» թերթը ընդգծում է, որ Լյուն կարողանում է Դեմոկրատական կուսակցության գաղափարախոսությունը վերափոխել կոնկրետ քաղաքականության:

Լյուն առաջին հրեան չէ Օբամայի աշխատակազմի ղեկավարի պաշտոնում: Աշխատակազմի առաջին ղեկավար Ռամ Էմանուելը ծնվել է Իսրայելից գաղթած ընտանիքում: Թեեւ նա իրեն անվանում էր հրեական պետության բարեկամ, բայց լարված հարաբերություններ ուներ Նաթանյահուի կառավարության հետ: Ինչ վերաբերում է Լյուին, նա Իսրայելի ֆինանսների նախարար Յուվալ Շտայնիցի մոտիկ է ընկերն է: Հրապարակվող նկարում ձախից Լյուն է, աջից՝ Դեյլին, մեջտեղում՝ Օբաման:

Լիբիայում հիմնվել է իսլամիստական կուսակցություն

Լիբիայի երկրորդ քաղաք Բենգազիում ստեղծվել է երկրում առաջին իսլամիստական քաղաքական կազմակերպությունը՝ Բարեփոխման եւ զարգացման կուսակցությունը: Հիմնադիրները հայտարարել են, որ իրենք մտադիր են մասնակցել լիբիական նոր պետության կառուցմանը՝ հետեւելով իսլամի կրոնական օրենքներին: Այդ մասին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը:

«Բարեփոխման եւ զարգացման կուսակցությունը իսլամիստական կուսակցություն է, որը պարտավորվում է հարգել իսլամի օրենսդրության սկզբունքները եւ ձգտում է գործել այդ սկզբունքների վրա հիմնված պետության կառուցման նպատակով», ասվում է հրապարակված հայտարարության մեջ:

Ավելի վաղ չեղյալ էր հայտարարվել Մուամմար Քադդաֆիի օրոք ընդունված օրենքը, որն արգելում էր քաղաքական գործունեությունը եւ կուսակցությունների ստեղծումը:

Նոր կուսակցությունը հիմնել են մի խումբ ուլեմներ (աստվածաբաններ)՝ «Մուսուլման եղբայրներ» ընկերության իսլամիստների աջակցությամբ: Այդուհանդերձ նոր կուսակցությունը հայտարարել է, թե ինքը «կախված չէ որեւէ խմբավորումից»:

Անցյալ տարվա աշնանը ապստամբների Անցումային ազգային խորհրդի ղեկավար Մուսաֆա Աբդել Ջալիլը խոստացել էր, որ Լիբիայի նոր օրենսդրության հիմքում կդրվեն շարիաթի օրենքները:

Էրիկ Կանտոնան ուզում է դառնալ Ֆրանսիայի նախագահ

Ֆրանսիացի նախկին ֆուտբոլիստ Էրիկ Կանտոնան սկսել է ստորագրություններ հավաքել գարնանը Ֆրանսիայում կայանալիք նախագահական ընտրություններին մասնակցելու նպատակով: Այդ մասին հաղորդում է «Լիբերասիոն» օրաթերթը:

Կանտոնան նամակներ է գրել Ֆրանսիայի բազմաթիվ քաղաքագետների՝ հայցելով նրանց աջակցությունը: Նախագահության թեկնածու առաջադրվելու համար անհրաժեշտ է առնվազն 500 ընտրողի պաշտոնական անձի ստորագրություն:

Նախկին ֆուտբոլիստը խոստանում է նախագահ ընտրվելու դեպքում պայքարել սոցիալական անհավասարության դեմ:

Ֆրանսիայի հավաքականի եւ «Մանչեսթր յունայթեդի» նախկին խաղացողը հայտնի է իր արտասովոր արարքներով: Այսպես, 2010-ի նոյեմբերին նա ֆրանսիացիներին կոչ արեց բանկերից վերցնել իրենց ավանդները, որպեսզի փլուզվի երկրի «անարդար» բանկային համակարգը:

Չայն պահանջելուց բացի, ընտրության իրավունք նաեւ

Միջազգային որեւէ մրցույթին Հայաստանի մասնակցության նշանակությունն ամեն առումով շահեկան է, հաջողության պարագայում՝ հասկանալի: Պատահում է, որ անհատական նախաձեռնությունները երբեմն ավելի արդյունավետ են լինում, որովհետեւ առկա են պատասխանատվության եւ նվիրումի նպատակավոր գործոնները: Այսպիսի փորձ անում է իրավաբան Դավիթ Իսոնդեմը՝ հանրությանը ներկայացնելու ամերիկահայ երգչուհի Լուսիա Մունին:

1988-89-ին Բաքվի հակահայկական շարժումների, ապա եւ դրանց հաջորդած հայկական ջարդերի հետեւանք է Լուսիա Մունի ընտանիքի արտագաղթը երկրի սահմաններից: 1992-ին Մ. Նահանգներում բնակություն հաստատած Լուսիան ընտրում է հոգեբանի մասնագիտություն, երաժշտական բնածին ունակությունները նրան պահում են նաեւ ստեղծագործական-բեմական կյանքի շրջանակներում: Նրա վերջին երգերից «Դեր էլ Զոր»՝ գրված 1915-ի Հայոց ցեղասպանության 95-ամյակի առիթով, երգչուհու վերաբերմունքն է միլիոնավոր անմեղ հայ նահատակների հիշատակին:

Երգի տեսահոլովակը Դավիթ Իսոնդեմը երգչուհու խնդրանքով փորձեց ներկայացնել հայաստանյան հանրությանը՝ այն ուղարկելով հայկական բոլոր ռադիոհեռուստաընկերություններին (նաեւ՝ Արցախի), Հայաստանի պետական մարմիններին: Ավելի ուշ՝ անցած տարվա հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին, որպես երգչուհու պրոդյուսեր, Դավիթ Իսոնդեմը սեփական նախաձեռնությամբ եղավ եվրոպական մի շարք երկրներում՝ Չեխիայում, Գերմանիայում, Շվեյցարիայում, Հոլանդիայում, Իսպանիայում, հանդիպումներ ունեցավ տեղի հայ համայնքների ներկայացուցիչների հետ՝ տարածելու անձնական միջոցներով թողարկած Լ. Մունի «Դեր էլ Զոր» երգի DVD-ն, կից նախագահ Սերժ Սարգսյանի Դեր Զորում 2010-ին ունեցած ելույթի տեսագրությունը, ինչպես նաեւ եվրոպահայ համայնքին տեղեկացնելու «Եվրոտեսիլ-2012»-ին երգչուհու մասնակցության մտադրության մասին:

Դավիթ Իսոնդեմի տպավորությամբ տեղի համայնքներում նկատելի ուշադրություն կա երգի միջազգային այս մրցույթի նկատմամբ: Հատկապես ուշագրավ են եղել հանդիպումները հոլանդահայ համայնքի հետ, տեղի հայերը բավական նշանակություն եւ կարեւորություն են տալիս Բաքվում կայանալիք «Եվրոտեսիլին» մեր մասնակցությանը: Տարածաշրջանում լինելով մշակույթ կրող, ստեղծող եւ զարգացող ժողովուրդ, նրանք անհրաժեշտ են գտնում հայ երգչի ներկայությունը, եւ կարծում են, որ չպետք է հետեւել Ադրբեջանի՝ Երեւանում անցած դեկտեմբերին մանկական «Եվրոտեսիլին» չմասնակցելու օրինակին: Գտնելով, որ դա երկու հարեւան երկրների հարաբերությունները մեղմելու այլընտրանքային եւս մեկ ճանապարհ է:

Հոլանդահայ ուսանողների «Գլաձոր» կազմակերպության 5-ամյակի միջոցառումներին Դավիթ Իսոնդեմը առիթ է ունեցել ծանոթանալու Նիդեռլանդներում հայկական կազմակերպությունները համակարգող միության նախագահ, ՀՀ սփյուռքի նախարարի խորհրդական Սմբատ Մարտիրոսյանի, «Կոմիտաս» հայկական միության հիմնադիր-նախագահ, պրոֆեսոր Մարտուն Էլբակյանի եւ համայնքի այլ ներկայացուցիչների, երիտասարդների հետ, որոնց աջակցությամբ քարոզչական աշխատանքներ է տարել:

Ցեղասպանություն ապրած ժողովրդի ցավն արտահայտող Լուսիա Մունի «Դեր էլ Զոր» երգը շատ ավելի ազդեցիկ եւ հուզական տպավորություն է թողել սփյուռքահայության վրա՝ շատերին վերապրումների առիթ տալով: Երգի DVD-ն տարածվել է տեղի շաբաթօրյա հայկական դպրոցներում: Գերմանիայում ակտիվ վերաբերմունք եւ արձագանք եղել է նաեւ գերմանացիների կողմից: Ամստերդամի եւ Մադրիդի հայ համայնքները բարեգործական համերգների հրավերով պատրաստվում են հանդիպումներ ունենալ երգչուհու հետ: Նրա հետ ակտիվ կապեր է ստեղծել հունահայ հասարակությունը: Հարկավոր է նրանց եւս ներգրավել ընտրություններին. այդ մասնակցությունն ապահովել հեռուստատեսության միջոցով: Հանրային հեռուստաընկերությունը կարող է կազմակերպել ներքին մրցույթի արբանյակային հեռարձակում եվրոպական երկրների եւ մասնակից այլ պետությունների տարածքում: SMS հաղորդագրություններով Սփյուռքի եւ Հայաստանի հեռուստադիտողների քվեարկությամբ կարող է ընտրվել հաղթող երգը: Առաջարկում եմ՝ SMS հաղորդագրություններից ստացված գումարը ներդնել ի լրումն «Եվրոտեսիլի» մասնակցության անհրաժեշտ ծախսերին, եւ պատշաճորեն կազմակերպել Հայաստանի մասնակցությունը:

Ընտրված երգը պետք է նախ եւ առաջ համապատասխանի հենց այն մշակույթի չափանիշներին, այն հանրության ճաշակին, ովքեր քվեարկել են դրա օգտին: Իսկ մեր հայրենակիցները, ովքեր բնակվում են արտերկրում, կամա թե ակամա դառնում են տեղի մշակույթի կրողը եւ նրանց քվեարկության շնորհիվ կարելի է մոտավորապես պատկերացնել, թե տվյալ երգը ինչ արձագանք կունենա, եւ որ երկիրը ինչքան ձայն կտա: Դրանով յուրատեսակ փորձաքննություն կանցկացնենք. թե որ տարածում երգը ինչ ռեյտինգ կունենա, եւ ըստ այդմ՝ այն պահանջվող չափանիշներին մոտեցնել:

Այս տարվա մրցույթը ավելի մեծ պատասխանատվություն է պահանջում: Հայաստանը պետք է օգտագործի բոլոր ռեսուրսները, առավելագույն լրջությամբ պատրաստվի՝ թե՛ երգի, թե՛ թեկնածուի ընտրության, մանավանդ Ադրբեջանից անվտանգություն պահանջելու հարցերում: Չնայած նախադեպը կա՝ բռնցքամարտի աշխարհի առաջնությունը անցած տարի, Բաքվում, երբ մեր պատվիրակությունը քարկոծվեց այնտեղ: Հայաստան-Ադրբեջան դիվանագիտական կապեր թեեւ չկան, անվտանգության հարցը իրականացնել, սակայն, կարելի է միջնորդ պետության կամ «Եվրոտեսիլի» պատասխանատու մարմինների միջոցով», ասում է Դավիթ Իսոնդեմը:

Մինչ այդ Հայաստանը (ի դեմս Հանրային հեռուստաընկերության) դեռ պետք է իր մասնակցությունն այս մրցույթին հաստատի կամ՝ ոչ: Ծնունդով Բաքվից ամերիկահայ երգչուհի Լուսիա Մունը, անկախ հանգամանքներից, պատրաստակամ է մասնակցելու «Եվրոտեսիլ-2012»-ին՝ սիրո եւ խաղաղության մասին հեղինակային իր երգով:

«Մեր հանրության մի մասնիկի խնդրանքը Հանրային հեռուստաընկերությանն առ այն, որ նրան, ով անցել է Բաքվի կոտորածները. հնարավորություն տանա հայկական հաղթանակած ոգին ներկա պահել այս քաղաքում: Բազմաթիվ լրագրողներ, ովքեր լուսաբանելու են Բաքվի միջոցառումը, անպայման շեշտելու են, որ Մունը հենց այս հասարակության զոհն է: Աշխարհի մամուլը շատ լավ ներկայացնում է երգի փառատոնը, անպայման շեշտվելու է, որ հայ երգչուհի Լուսիա Մունը փախել է հենց Բաքվի ջարդերից: Սա մեծ աղտակ կլինի պատերազմ հրահրող Ադրբեջանին՝ խորհելու եւ մտորելու համար: Շատ լավ կլինի, որ Հանրային «Հ1»-ը հաշվի առնի այս հանգամանքը», գրում է Dear Angel-ի մամուլի բաժինը:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Դավիթ Իսոնդեմը Սմբատ Մարտիրոսյանի հետ

88-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Մի քանի գույն՝ փարաջանովյան խճանկարից

1-ին էջից

- Պարոն Սարգսյան, Ձեզ համար անակնկա՞լ էր, որ Դիլաֆյան եղբայրների տանը պահվում է Փարաջանովի գործերից:

- Ես գիտեի, որ անվանի կաթոլիկոս Թաքուլ Դիլաֆյանի որդուն՝ նկարիչ Հովիկ Դիլաֆյանին Փարաջանովն ինչ-որ բան նկարել ու նվիրել է, բայց թե ինչ՝ չգիտեի: Վարպետը սիրել է նկարազարդած առարկաներ նվիրել: Ֆելինիին, Սագանին, օրինակ, հովանոցներ է նկարազարդել ու նվիրել: Եվ ահա Հովիկն ասում է, որ 1980 թվականին Փարաջանովն իր գրչով նկարազարդել է ճերմակ շապիկ եւ ուղարկել իրեն, ինքն էլ որպես թանկ հիշատակ՝ 30 տարուց ավելի պահել է այն՝ թանգարան այցելելու օրը խոստանալով մեզ նվիրել:

- Շապիկի հետեւում վարպետն իր ձեռքն է նկարել ու ափին ռուսերեն գրել. «Նկարել է Սարգիս Փարաջանովը Հովիկի համար»: Իսկ առջեւի մասում խառը պատկերներ են, կմեկնաբանե՞ք:

- Կոմպոզիցիան «Հայ ժողովուրդ» է կոչվում: Փարաջանովը նկարել է Արարատ սարը, հայ-թուրքական սահմանը՝ փշալարով, կաթողիկոսին ու հայ ժողովրդին: Դա էր նրա պատկերացրած հայ ժողովուրդը:

- Իսկ կա՞ն գործեր, որոնց տեղը գիտեք, բայց չեք կարող դրանք թանգարան բերել:

- Այո՛, մի մասի հասցեները գիտեմ, մյուսներն անհայտ են: Գիտեմ մարդկանց, որոնք հաստատ ունեն Փարաջանովի գործերից, բայց իրավունք չունեն ստիպելու, որ նրանք այդ իրերը վաճառեն կամ նվիրեն թանգարանին: Ի վերջո, ամենեւին էլ պարտադիր չէ, որ Փարաջանովի բոլոր գործերը հանգրվանեն իր թանգարանում, ավելի լավ կլինի, որ դրանք լինեն շրջանառության մեջ, մտնեն ածուրդի տներ, ձեռքից ձեռք անցնեն, որպեսզի դրանց արժեքը բարձրանա, ճանաչում ձեռք բերեն: Հայաստանը փակ ու փոքր երկիր է, չենք կարող սպասել, թե միջազգային հանրությունը երբ կգա այստեղ՝ Փարաջանովի տուն-թանգարան՝ նրա արվեստին ծանոթանալու: Իսկ եթե նրա գործերն անընդհատ գնվեն ու վաճառվեն թեկուզ անհատ հավաքորդների կողմից, Փարաջանովի միջազգային համբավն ավելի կմեծանա:

- Այնուամենայնիվ, թանգարանը շահագրգռված է, որ ցուցադրությունը հարստացվի նոր նյութերով: Կա՞ հավանականություն, որ մոտ ապագայում համալրում կլինի, որ որոշ մարդիկ խոստացած լինեն Փարաջանովի՝ իրենց մոտ եղած գործերը նվիրել թանգարանին:

- Գրականագետ, Փարաջանովի մտերիմ բարեկամ Լիլյա Բրիկի վերջին ամուսնու՝ Վասիլի Քաթանյանի որդին եղել է վարպետի ընկերը: Նրան Փարաջանովը 8-10 գործ է նվիրել՝ գլխարկներ, կոլաժներ: Այդ ընտանիքը վստահեցնում է, որ այդ աշխատանքները նրանք արդեն կտակել են Փարաջանովի թանգարանին, թեեւ մինչ այդ մտադիր են եղել նվիրել Պուշկինի թանգարանին: Ես նրանց ասացի, որ Պուշկինի թանգարանում Փարաջանովի գործերը, միեւնույն է, չեն ցուցադրվի, եթե նվիրել, ուրեմն ավելի լավ է նվիրել Փարաջանովի թանգարանին: Կարծես թե համոզվել են: Քաթանյանների ընտանիքի միակ ու վերջին ներկայացուցիչը՝ Վասիլի Քաթանյանի կինը, խոստացել է Փարաջանովի գործերը մեզ հանձնել, բայց թե երբ կլինի դա, չեմ կարող ասել:

- Փարաջանովի մտերիմների ու ծանոթների շրջապատը շատ մեծ է եղել, ամեն որոշ կարելի է սպասել, որ մեկը հայտնվի ու վստահեցնի, թե ինքը եղել է վարպետի ընկերը կամ ճանաչել է նրան: Իսկ նրանց պատմությունները, վստահաբար, թանգարանային նմուշներից պակաս արժեքավոր չեն: Ի՞նչ է անում թանգարանն այդ պատմությունների ու վկայությունները հավաքելու, ի մի բերելու առումով:

- Արդեն 20 տարի տեսագրում եմ մարդկանց, որոնք ճանաչել են Փարաջանովին, նրանք արժեքավոր հուշեր են պատմում վարպետի անձնական ու ստեղծագործական կյանքի մասին: Արխիվային հսկայածավալ նյութ է հավաքվել: Դրանք փաստավավերագրական նշանակության վկայություններ են: Դրանից բացի, մտադիր եմ գրքեր կազմել, որոնք բազմակողմանիորեն կանդրադառնան Փարաջանովի կյանքին ու գործին, բոլոր տարեթվերը, հիշարժան ամսաթվերը կարձանագրեն ու կամբողջացնեն Փարաջանով մարդու, արվեստագետի կերպարը: Գրքերը հետագայում կլրացվեն նոր տեղեկություններով: Սակայն դեռ չեմ գտել ընթերցողին ներկայացնելու ձեւաչափը: Վստահ եմ, որ դրանք շատ հետաքրքրական, անակնկալներով լի տեղեկություններ կհաղորդեն Փարաջանով-ֆենոմենի մասին:

Փարաջանովյան խճանկարը դեռ բազում գույների բացահայտման հնարավորություններ ունի: Տասնամյակներ են անհրաժեշտ այդ խճանկարը գոնե մասամբ ի մի բերելու եւ որոշակի պատկեր ստանալու համար: Այն առեղծվածային ու խորհրդավոր է իր արվեստի նման՝ սփռված աշխարհով մեկ՝ աշխարհինը ու աշխարհինը լինելով՝ մերը:

Լիոնել Մեսին կրկին լավագույնն է աշխարհում

Արգենտինայի հավաքականի եւ իսպանական «Բարսելոնի» հարձակվող Լիոնել Մեսին 3-րդ տարին անընդմեջ ճանաչվեց աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ: Ցյուրիխում կայացած մրցանակաբաշխության ժամանակ նրան հանձնվեց ՖԻՖԱ-ի «Ոսկե գնդակ» մրցանակը: Մեսին կրկնեց ՈւԵՖԱ-ի ներկայիս նախագահ Միշել Պլատինիի ռեկորդային ցուցանիշը: Վերջինս յուրօրինակ հեթ-տրիկի հեղինակ էր դարձել 1983-1985-ին Թուրինի «Յուվենտուսում» հանդես գալիս: Բացի նշված ֆուտբոլիստներից, 3 անգամ «Ոսկե գնդակին» արժանացել են նաեւ հոլանդացիներ Յոհան Կրոյֆը (1971, 1973, 1974-ին) եւ Մարկո վան Բաստենը (1988, 1989, 1992-ին):

Անցած մրցաշրջանն իրոք հաջող էր Լիոնել Մեսիի համար: Նա «Բարսելոնի» կազմում արժանացավ Իսպանիայի չեմպիոնի, չեմպիոնների գավաթակրի եւ աշխարհի ակումբային առաջնության հաղթողի տիտղոսներին՝ գոլերի հեղինակ դառնալով եզրափակիչ երկու հանդիպումներում էլ:

«Ուրախալի է, որ անցած մրցաշրջանում մենք կրկին բարձրակարգ խաղ ցուցադրեցինք եւ շահեցինք այն ամենը, ինչ հնարավոր էր: Մենք հիանալի թիմ ունենք, որի հետ հաղթելը հեշտ է: Ինձ համար հաճելի է խաղալ Խավիի պես վարպետ ֆուտբոլիստի կողքին, որի արդյունքում կարողանում եմ դրսեւորել անհատական բարձր վարպետություն ու արժանանալ հերթական «Ոսկե գնդակին»: Այժմ ցանկանում եմ հաջողության հասնել նաեւ Արգենտինայի հավաքականի հետ: Աշխարհի չեմպիոն դառնալն իմ երազանքն է: Ցավոք Արգենտինայի հավաքականն առայժմ ուժեղագույնը չէ աշխարհում, սակայն կփորձեմ շտկել դա», պարգեւը ստանալուց հետո նշել է Լիոնել Մեսին:

«Ոսկե գնդակ» մրցանակի համար պայքարում Լիոնել Մեսիի հիմնական մրցակիցներն էին նրա խաղընկեր Խավին եւ Մադրիդի «Ռեալի» պորտուգալացի կիսապաշտպան Քրիշտիանու Ռոնալդուն: Վերջինս Ցյուրիխ չէր ժամանել, քանի որ հաջորդ օրը «Ռեալը» Իսպանիայի գավաթի մրցաշարում խաղ ուներ անցկացնելու «Մալագայի» հետ:

Ցյուրիխում մրցանակաբաշխությունը սկսվեց աշխարհի խորհրդանշական հավաքականի որոշմամբ: Այդ հարցմանը մասնակցել էին ֆուտբոլիստները: Հավաքականի գերակշիռ մասն իսպանացիներ են կամ էլ իսպանական ակումբների ֆուտբոլիստներ: Ահա այն. Իկեր Կասիլյաս, Դանիել Ալվես, Նեմանյա Վիդիչ, Հերարդ Պիկե, Սերխիո Ռամոս, Խաբի Ալոնսո, Խավի, Անդրես Ինիեստա, Լիոնել Մեսի, Ուլյն Ռունի, Քրիշտիանու Ռոնալդու:

Տղամարդկանց թիմի լավագույն մարզչի մրցանակը հանձնվեց իսպանական «Բարսելոնի» գլխավոր մարզիչ Խոսեպ Գվարդիոլային: Ֆուտբոլի զարգացման գործում ունեցած մեծ ավանդի եւ ծննդյան 70-ամյակի առթիվ «Մանչեսթր Յունայթեդի» գլխավոր մարզիչ Ալեխ Ֆերգյուսոնին հատուկ մրցանակ հանձնեց ՖԻՖԱ-ի նախագահ Զեպ Բլաթերը: Ֆերգյուսոնն արդեն 25 տարի գլխավորում է անգլիական ակումբը: Կանանց թիմի լավագույն մարզիչ է ճանաչվել Ճապոնիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Նորիո Սասակին: Զեպ Բլաթերը հատուկ մրցանակ հանձնեց նաեւ իտալացի պաշտպան Սիմոնե Ֆարինային, որը հրաժարվել էր մասնակցել պայմանավորված հանդիպմանը եւ այդ մասին նախապես տեղեկացրել էր:

Ֆերենց Պուշկաշի անվան մրցանակը հանձնվեց տարվա լավագույն գոլի հեղինակ, բրազիլացի Նեյմարին, որը խաբս տալով մրցակցի խաղացողների կեսին, գրավել էր «Ֆլամենգոյի» դարպասը: Լավագույն ֆուտբոլիստուհի ճանաչված ճապոնուհի Խոմարե Սավային մրցանակը հանձնեցին Զեպ Բլաթերն ու երգչուհի Շակիրան: Մրցանակին հավակնում էին նաեւ բրազիլացի Մարթան ու ամերիկուհի Էբի Ուոմբախը:

Շախմատիստները սկսում են մրցավեճը

Այսօր Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատիստի կենտրոնական տանը կսրվի շախմատի Հայաստանի կանանց եւ տղամարդկանց առաջնությունների մեկնարկը: Ինչպես վերջին տարիներին, այս անգամ էլ առաջնությանը չեմ մասնակցում Հայաստանի ուժեղագույն մի խումբ գրոսմայստերներ, որոնք իրենց հաստատուն տեղն ունեն կանանց եւ տղամարդկանց հավաքականներում:

Բարձրագույն խմբի տղամարդկանց 72-րդ առաջնությունում չեմպիոնի տիտղոսի համար կպայքարեն 12 շախմատիստներ: Ամենաբարձր անհատական վարկանիշն (2636) ունի Տիգրան Պետրոսյանը: 2600-ից բարձր վարկանիշ ունեն նաեւ Զավեն Անդրեասյանը (2624), Ավետիք Գրիգորյանը (2621), Հրանտ Մելքումյանը (2620) եւ Արման Փաշիկյանը (2608): Չեմպիոնի կոչման համար պայքար կմղեն նաեւ նախորդ առաջնության հաղթող Ռոբերտ Հովհաննիսյանը (2589), Սամվել Տեր-Սահակյանը (2569), ՀՀ բազմակի չեմպիոններ Աշոտ Անասայանը (2540) եւ Արտաշես Մինասյանը (2525), Կարեն Հ. Գրիգորյանը (2482), Լեւոն Բաբուջյանը (2474), Հրայր Սիմոնյանը (2470): Բացի միջազգային վարպետ Կարեն Գրիգորյանից, մնացած մասնակիցները գրոսմայստերներ են:

12 շախմատիստուհիներ կվիճարկեն Հայաստանի 67-րդ առաջնության հաղթողի կոչումը: Նրանցից չորսը՝ Մարիա Կուրսովան (2306), Եվգենիա Դոլուխանովան (2285), Նելլի Աղինյանը (2273) եւ Նաիրա Մովսիսյանը (2067) գրոսմայստերներ են: Նշենք, որ Եվգենիա Դոլուխանովան այս տարվանից ներկայացնում է Հայաստանը:

Պայքարին կմասնակցեն նաեւ միջազգային վարպետներ Աննա Հայրապետյանը (2198), Նարինե Գասպարյանը (2107) եւ Լիանա Աղաբեկյանը (2067), ՖԻԴԵ-ի վարպետներ Անահիտ Խաչատյանը (2075) եւ Լիա Մարտիրոսյանը (2072), ինչպես նաեւ Մարիա Գեւորգյանը (2112), Սուսաննա Սարգսյանը (2028) եւ Հասմիկ Ղամբարյանը (1945):

Մրցախաղերը կսկսվեն Երեւանի ժամանակով ժամը 15-ին: Նշենք, որ թե տղամարդկանց, թե կանանց առաջնությունների հաղթողը կընդգրկվի Հայաստանի հավաքականում: Առաջնության բոլոր մասնակիցներն ըստ ցույց տված արդյունքների կարժանանան դրամական պարգեւների: Առաջնության մրցանակակիրները կպարգեւատրվեն նաեւ մեդալներով:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Հայ ըմբիշներն արժանացան արծաթե մեդալների

Տյումենում ընթացող հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Իվան Պոդդուբնու 51-րդ հուշամրցաշարում Ռուսաստանը ներկայացնող 3 հայ ըմբիշներ արժանացան արծաթե մեդալների:

55 կգ քաշային ների մրցավեճում Ստեփան Մանարյանը հասավ մինչեւ եզրափակիչ, որտեղ զիջեց Սեմյոնովին ու գրավեց 2-րդ տեղը: Մինչեւ եզրափակիչ իր բոլոր մրցակիցներին հաղթեց նաեւ 66 կգ քաշային Միհրան Հարությունյանը: Վճռորոշ գոտեմարտում նրա մրցակիցն օլիմպիական չեմպիոն Ալբիեւն էր: 84 կգ քաշային կարգում էլ Սերոբ Գրիգորյանը եզրափակիչում զիջեց օլիմպիական մեկ այլ չեմպիոնի՝ Ալեքսեյ Միշինին:

Մանդրիչենկոն հանդես կգա «Իմպուլսում»

Ինչպես տեղեկացանք «Իմպուլս» ակումբի մամուլի քարտուղարությունից, նոր մրցաշրջանում թիմի կազմում 6-ամյա վարձավճարով հանդես կգա Մոլդովայի երիտասարդական հավաքականի անդամ Կոնստանտին Մանդրիչենկոն: Ըստ նախնական համաձայնության, եթե ֆուտբոլիստն արդարացնի իրեն, ապա «Իմպուլսը» Մոլդովայի չեմպիոն «Շերիֆից» կգնի նրա տրանսֆերը: Ներկայումս Մանդրիչենկոն արդեն սկսել է մարզումներն «Իմպուլսում», որը հունվարի 7-ից ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Ավանի ֆուտբոլի ակադեմիայում:

Անցած մրցաշրջանում Մանդրիչենկոն նորամուտը նշեց «Միկայում»՝ ամրագնդվելով թիմի կազմում: Նա իրեն վատ չդրսեւորեց՝ 25 հանդիպումներում խփելով 4 գնդակ: Մանդրիչենկոն ցանկություն ուներ շարունակելու ելույթները «Միկայում», սակայն նրա գործակալը մեծ գումար էր պահանջել հայկական ակումբից նոր պայմանագիր կնքելու համար:

Նարեկ Բեգլարյանը կտեղափոխվի «Տատրան»

«Միկայի» ռմբարկու Նարեկ Բեգլարյանը նախնական պայմանագիր է կնքել Սլովակիայի բարձրագույն խմբում հանդես եկող «Տատրանի» հետ: Այս մասին armsport.am կայքին հայտնել է «Միկայի» մարզական տնօրեն **Արմեն Պետիկյանը**: Վերջինս տեղեկացրել է, որ ներկայումս «Տատրանը» բարձրագույն խմբի առաջնությունում ընթանում է նախավերջին՝ 11-րդ տեղում: Եթե թիմին հաջողվի պահպանել տեղը բարձրագույն խմբում, ինչը հայտնի կդառնա ամռանը, ապա Նարեկի հետ պայմանագիրը կերկարաձգվի 2 տարով: Հակառակ դեպքում Բեգլարյանը կվերադառնա «Միկա»:

Ֆուտբոլասերներին հիշեցնենք, որ «Միկայի» մեկ այլ ֆուտբոլիստով՝ Հրայր Մկոյանով հետաքրքրվում էր Բրատիսլավայի «Սլովանը», որի գլխավոր մարզիչը Սլովակիայի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Վլադիմիր Վայսն է: Արմեն Պետիկյանը տեղեկացրել է, որ «Սլովանն» այդպես էլ Մկոյանի պայմանագիրը չի ուղարկել, ուստի ակումբը ներկայումս բանակցություններ է վարում Նալչիկի «Սպարտակի» հետ:

Նորաստեղծ 2 թիմեր կմասնակցեն 1-ին խմբի առաջնությանը

Ֆուտբոլի Հայաստանի առաջին խմբի առաջնությունում այս տարի թիմերի քանակը կաճի: Պայքարի մեջ կներգրավվեն նորաստեղծ 2 թիմեր՝ Մարտունու «Մարտունի-Ալաշկերտը» եւ Աբովյանի «Դելյուքսը»: Այնպես որ բարձրագույն խմբի այս տարվա առաջնությունում սուր մրցակցություն կընթանա վերջին՝ 8-րդ տեղից խուսափելու համար, քանի որ մրցաշարի հետնապահը հրաժարվեց կտա բարձրագույն խմբին: Իհարկե, չի բացառվում նաեւ, որ 2013-ին աշուն-գարուն մրցակարգով անցկացվելիք բարձրագույն խմբի առաջնության թիմերի քանակն ավելանա:

Ամեն դեպքում ուրախալի է նոր թիմերի ստեղծումը Հայաստանում: Միայն թե դրանք երկար կյանք ունենան, այլ ոչ թե արժանանան տարիներ առաջ ստեղծված Իջեւանի «Բենտոնիտի» եւ «Երեւան Յունայթեդի» ճակատագրին, որոնք շատ կարճ կենսագրություն ունեցան:

Մարտունու թիմը գլխավորել է մարզչական որոշակի փորձ ունեցող Ալբերտ Սարգսյանը, որն արդեն սկսել է կոլեկտիվի հավաքագրումը: Երիտասարդ ֆուտբոլիստներից բացի, թիմում ընդգրկվել են նաեւ փորձառու խաղացողներ, որոնց թվում են Սերգեյ Էրզրումյանը եւ մեծ ֆուտբոլին անցյալ տարի հրաժեշտ տված Արամ Հակոբյանը: Նշենք, որ Հայաստանի անդրանիկ առաջնությունում՝ 1992-ին Մարտունին բարձրագույն խմբում ներկայացնում էր «Ալաշկերտը», որի կազմում հանդես էր գալիս ՀՀ հավաքականի նախկին կիսապաշտպան Ռոմիկ Խաչատրյանը:

Աբովյանի «Դելյուքսը» մարզում է Արմեն Սանամյանը: Վերջինս պատանեկան թիմերի հետ աշխատանքի մեծ փորձ ունի, եղել է նաեւ «Փյունիկ-2»-ի գլխավոր մարզիչը: Աբովյանը հարուստ ֆուտբոլային ավանդույթներ ունեցող քաղաք է, որի «Կոտայք» թիմը ժամանակին հանդես է եկել ԽՍՀՄ առաջնության 1-ին խմբում: Ցավալի է, որ հիանալի մարզադաշտ ունեցող քաղաքը բավական ժամանակ թիմ չուներ:

Էջը պատրաստեց **ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ**

ԱԶԳ **Օրվա հետքերով**

Եվրոպա-Հայաստան. նախաամանորյա առեւտուր

Ամանորի նախօրեին այցելեցի Արաբկիրում բնակվող ընկերոջս: Տարբեր թեմաներով զրույցի ընթացքում անդրադարձանք նաեւ օրվա գներին: Նա ոգեւորված էր, որ իրենց մոտակա սուպերմարկետում նարինջը վաճառվում է մաքսելի գնով՝ 590 դրամով, եւ խորհուրդ տվեց այցելել ու գնել: Երբ ասացի որ բնակությանս վայր Զեյթունում 540 դրամով է վաճառվում, «Չլսված տոնական գին» գովազդով, ոգեւորությունը տեղի տվեց:

Զրույցի ընթացքում նշեցի եվրոպական սուպերմարկետներում այս ապրանքի հանդիպող գնի մասին, որը ընթերցողներին հարկ եմ համարում ներկայացնել նկարի տեսքով: 2 կգ ընտիր նարնջի դիմաց Ավստրիայի սուպերմարկետում պահանջվում է վճարել 74 եվրոցենտ, ՀՀ արժույթով՝ հազիվ 370 դրամ, 1 կգ-ի համար՝ 185 դրամ: «Չլսված» բառի տեղում օգտագործենք «տեսնված» բառը, քանզի դրա մշտական մասնակիցներն են թե՛ Եվրոպայում ապրող մեր 100-հազարավոր հայրենակիցները, թե՛ տարբեր երկրներ այցելող հայաստանցիները: Եվ հարցը՝ թե ինչպես է եվրոպացի առեւտրականներին հաջողվում նման գների պայմաններում ե՛ւ շահույթ ստանալ, ե՛ւ զգալի հարկեր վճարել, ե՛ւ աշխատողներին 7-10 եվրո ժամավարձ տալ, ինչում է ինքնաբերաբար: Վստահ եմ որ մեր հանրության այն 40 տոկոսը, ովքեր պաշտոնական տվյալներով աղքատ խավ են համարվում, գրեթե չօգտվեցին չլսված գին որակվող այս պտղից: Եթե նույն ապրանքի գինը այն մեր պես ներմուծող Եվրոպայում տոնական օրերին զեղչվել ու 1 կգ-ը 185 դրամով է առաջարկվում, ինչո՞ւ է մեզանում 3 անգամ բարձր գնով իրացվում: ՀՀ քաղաքացին այս հարցն ուղղում է իրավասու կառույցներին, ովքեր պարտավոր

են պատասխան տալ հանրությանը, քանզի աշխատավարձ ստանում են հարկատուների վճարումներից:

Անշուշտ կգտնվեն այնպիսիք, ովքեր նվազագույնը տարօրինակ կհամարեն հարցի արծարծումը, գտնելով, որ մեզանում տոնական գին սահմանողները գոնե ջերմ խոսքերի են արժանի: Այլապես երբ ռադիոկայաններից մեկով հնչում էր նախատոնական գներից մարդկանց վրդովմունքը, Ռ1-ի մեկնաբանը թեմա չէր դարձնի ամուսնալուծված Քիմ Քարդաշյանին Երեւանի ծայրամասային թաղամասերից մեկը հարս բերելը եւ այդ կերպ զբոսաշրջությունը խթանելը: Հայաստանյան չափանիշներով բավարար վարձատրվող մասնագետները պարզ է, որ չտեսնելու են տալու ՀՀ առեւտրային ցանցի գները, որոնք բարձրանալու տեղ գրեթե այլեւս չունեն: Ավստրիայում մեր գներով վաճառվող խոզի մսի գինը նախատոնական օրերին զեղչվել է 50 տոկոսով, 1 կգ-ի դիմաց կազմելով 1500 դրամ: Ահա սա կարելի է տոնական գին որակել, որը լիարժեք կարող ենք ասել նաեւ ամանորյա սեղանները զարդարող անանասի ու բանանի մասին: Առաջինն առաջարկվում է 79, երկրորդը 49 եվրոցենտով, ՀՀ արժույթով՝ համապատասխանաբար 400 եւ 250 դրամ, երբ Երեւանի սուպերմարկետներում դրանց գները 4500 եւ 1000 դրամ են:

Այսուհանդերձ այս Ամանորի ռեկորդակիրը «Նազվան» տեսակի վարունգն էր, որի 1 կգ-ի դիմաց պահանջվում էր վճարել 15000-17000 դրամ. «Հաղա էդ խիարին տես, է», նկատեց գնորդներից մեկը: Այս բանջարեղենի հետ փորձեց մրցակցել տանտիրուհիների նախընտրելի մաղադանոսը. 100-գրամանոց կապը գնահատվում էր 700 դրամ: Ահա այսպիսի բաներ մեր աղքատ երկրում:

Մենք այս ի՞նչ պայմաններում ենք ապրում, պարոնայք մեր կենցաղը տնօրինող պաշտոնյաներ: Հարցը պատասխանի է կարոտ ամենաբարձր մակարդակով, տնտեսագիտական ու տնտեսվարական հիմնավորումներով, քանզի Եվրոպայում պարբերաբար զեղչված գներով առեւտուր կազմակերպողները պարբերաբար էլ հարստանում են, մեզանում բարձր գներով վաճառքը հանրային աղքատություն է բերում:

50 տոկոս զեղչ պարունակող նկարները վերցվել են ավստրիական «Պեննի» սուպերմարկետների ցանցի տարածած գովազդային թերթիկներից:

ԳԵՂԱՄ ՔՅՈՒՐՈՒՄՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը իրազեկում է, որ Երեւան քաղաքում տեղադրված երթեւեկության նկատմամբ վերահսկողության եւ իրավախախտումների արձանագրման տեսախցիկներն ու արագաչափ սարքերը գործարկվելու են 2012թ. հունվարի 16-ից:

Տեսախցիկները տեղակայված են.

Աբովյան-Կորյուն,
Կոմիտաս-Վաղարշյան,
Բաղրամյան-Մոսկովյան,
Բաղրամյան-Պռոշյան,
Մաշտոց-Թումանյան,
Մաշտոց-Ամիրյան,
Խանջյան-Տիգրան Մեծ,
Խանջյան-Սայաթ Նովա,
Արշակունյաց-Գրիգոր Լուսավորիչ,
Արշակունյաց-Գարեգին Նժդեհ փողոցների խաչմերուկներում:

Արագաչափ սարքերը տեղակայված են.

Իսակովի,
Արշակունյաց,
Մյասնիկյան,
Թբիլիսյան,
Աթենքի,
Բագրատունյաց,
Սարալանջի,
Աճառյան,
Լենինգրադյան փողոցներում եւ Երեւան-Սեւան ավտոճանապարհին (Երեւան քաղաք մուտք գործող ուղղության վրա):

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ կարճ ժամանակահատվածում Երեւան քաղաքի այլ փողոցներում նույնպես տեղադրվելու են նման սարքեր, ինչի մասին հանրությունը պարբերաբար կիրազեկվի:

Ոստիկանությունը հորդորում է բոլոր վարորդներին պահպանել ճանապարհային երթեւեկության կանոնները:

ՀՀ ոստիկանություն

ՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՊԻ ՈՒՂՐՏՈՒՄ

«ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ն ազդարարում է Հայաստանում առաջին 4G/LTE ցանցի կոմերցիոն մեկնարկի մասին

Ինչպես տեղեկացանք «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ից, ընկերությունը հայտարարում է Հայաստանում 4G/LTE առաջին ցանցի կոմերցիոն գործարկման մասին: «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի 4G/LTE ցանցն ապահովում է տվյալների փոխանցման մինչեւ 150 Մբիթ/վրկ արագություն՝ բազային կայանից դեպի բաժանորդի ընդունող սարքը եւ մինչեւ 50 Մբիթ/վրկ արագություն՝ բաժանորդի ընդունող սարքից մինչեւ բազային կայան: 3G տեխնոլոգիաների համեմատությամբ՝ 4G/LTE տեխնոլոգիան թույլ է տալիս ստանալ ներբեռնման եւ վերբեռնման մոտ 10 անգամ ավելի բարձր արագություն: Հայաստանյան շուկայի առաջատար օպերատորը, որը մշտապես առաջարկում է կապի գերժամանակակից ծառայություններ, կոմերցիոն հիմունքներով 4-րդ սերնդի ծառայություններ առաջարկելու հարցում նույնպես առաջինն է:

Նախնական շրջանում, 4G/LTE ցանցը կգործի Երեւանի կենտրոնում: Հետագայում տեխնոլոգիան կներդրվի Գյումրիում եւ Վանաձորում, ինչպես նաեւ այլ մարզկենտրոններում: Բաժանորդներին առաջարկվող 4G/LTE մոդեմը տեսականորեն ապահովում է ներբեռնման դեպքում մինչեւ 100 Մբիթ/վրկ, իսկ վերբեռնման դեպքում՝ մինչեւ 50 Մբիթ/վրկ արագություն:

4G/LTE տեխնոլոգիայի՝ աշխարհի ոչ մեծ թվով երկրներում իրականացված կոմերցիոն փորձարկումների արդյունքները թույլ են տալիս եզրակացնել, որ ապագայում 4G/LTE-ն կլինի նոր սերնդի շարժական լայնաշերտ ինտերնետի առավել ծախսարդյունավետ եւ տարածված տեխնոլոգիան:

4G/LTE «Ինտերնետ էքսպրես» փաթեթ

Անլար մոդեմի արժեքն է 80000 դրամ

Միացման վճարը կազմում է 20000 դրամ: Ենթակա է վճարման՝ միայն մոդեմի վարձակալության դեպքում

Ամսական վճար՝ 15000 դրամ

Երաշխիքային կանխավճար՝ 15000 դրամ (հաշվանցվում է 4-րդ ամսին)

Առավելագույն արագությունը՝ մինչեւ 6 Մբիթ/վրկ արագությամբ անսահմանափակ ինտերնետ

Նախքան 4G/LTE ցանցի կոմերցիոն մեկնարկը, 2010թ. դեկտեմբերից «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ն իրականացնում էր ֆունկցիոնալ փորձարկումներ՝ ցանցի աշխատանքի առանձնահատկությունները, վերջնական սպառողին մատուցվող ծառայության արագությունն ու որակն ուսումնասիրելու եւ գնահատելու նպատակով:

«ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ը գործարկեց Հայաստանի առաջին 4G/LTE ցանցը՝ բիզնես-գործունեության համար կապի առավել նպաստավոր ենթակառուցվածք ստեղծելու նպատակով: Բացի այդ, LTE ցանցի մեկնարկի շնորհիվ Հայաստանը կդասվի 4G ցանց ներդրած հազվագյուտ երկրների շարքին: 4G/LTE ցանցի փորձարկումը ցույց տվեց, որ այս նորարարական տեխնոլոգիական պլատֆորմը Հայաստանում ներդնելու մեր որոշումը լիովին արդարացված էր: 4G ծառայությունները նախատեսված են թե անհատական բաժանորդների, թե գործարարների համար՝ ապահովելով տվյալների փոխանցման ավելի բարձր արագություններ: Ապագայի տեխնոլոգիա հանդիսացող 4G/LTE-ն այսօր արդեն Հայաստանում է», նշել է «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի գլխավոր տնօրեն **Ռալֆ Յիրիկյանը**:

Հաղորդագրության մեջ նշվում է նաեւ, որ «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ը Հայաստանի առաջին բջջային օպերատորն է, որը Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովից ստացել է ռադիոհաճախականությունների օգտագործման թույլտվություն՝ 4G LTE (Long Term Evolution) տեխնոլոգիայի ներդրմամբ շարժական ռադիոկապի ցանցի կառուցման նպատակով մինչեւ 2019 թվականի նոյեմբերի 4-ը 40 ՄՀց լայնությամբ՝ Երեւանում 2500-2520 եւ 2620-2640, իսկ մարզերում՝ 2600-2640 ռադիոհաճախականությունների հատվածների օգտագործման համար:

«ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ն ներկայացնում է Ամանորին սպասարկած կարճ հաղորդագրությունների եւ զանգերի վիճակագրությունը

Ինչպես տեղեկացանք «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ից, Ամանորի նախաշեմին՝ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ին (մինչեւ կեսգիշեր) ընկերության ցանցը սպասարկել է 4,283,556 կարճ հաղորդագրություն, իսկ 2012 թ. հունվարի 1-ին՝ 3,260,562-ը: Ընկերությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ դեկտեմբերի 31-ին՝ մինչեւ կեսգիշեր «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի ցանցը սպասարկել է 18,131,557, իսկ 2012-ի հունվարի 1-ին եւս 19,253,316 զանգ:

Ընդհանուր առմամբ, 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ին եւ 2012թ.-ի հունվարի 1-ին «ՎիվաՍել-ՄՏՍ»-ի ցանցը սպասարկել է 7,544,118 կարճ հաղորդագրություն եւ 37,384,873 զանգ: Անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ, զանգերի քանակն աճել է 0,22 տոկոսով:

Շտապ վաճառվում է

ք.Երեւան, Հր. Քոչար 2 հասցեում վեց հարկանի առեւտրի տուն, որտեղ գործում են տոնավաճառ, լողավազան, մարզասրահ, սրճարաններ, խանութներ: Հավելյալ տեղեկատվության համար զանգահարել 099-94-50-50 հեռախոսահամարով:

ԿՈՐԵԼ Է

Նախկին անհաս ձեռներեց Կարեն Յարմաղանյանի տախտակ շահագործելու լիցենզիան՝ իր ներդիրով եւ մուծման կտրոնով: Գտնելու դեպքում զանգահարել՝ 093-33-59-99

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունեությունը իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 18.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիսեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 10.1.2012, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Նոյեան Տաղան» ՍՊԸ տպարանում՝ Իսահակեան 28: